

Saulėta,
dieną 65°, naktį 45°
Saulė teka 6:44, leidžiasi 6:39

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America

NAUJIENOS

Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
HAYMARKET 1-6100

Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LIII

Price 10c

Alšauskas, K. 11 2 66
7312 S. Washtenaw Ave.
CHICAGO, ILL., 60629

icago, Ill. — Trečiadienis Rugsėjo-September 28 d., 1966 m.

Kaina 10c

228

LBJ ŽADA APLANKYTI AZIJOS KRAŠTUS

AMERIKOS - V. VOKIETIJOS DERYBOSE SVARBIAUSIA - IŠLAIDŲ PROBLEMA

WASHINGTONAS. — Pasitarimuose tarp prezidento Johnsono ir Vakarų Vokietijos kanclerio Erhardo daugiausia sunkumų sukėlė finansiniai reikalai. Amerikiečiai Vokietijoje apie 250,000 kareivių. Jų išlaikymas daug kainuoja, todėl nuo 1961 metų buvo susitarta su Vakarų Vokietija, kad ji, atsiųsdama už tų kareivių laikymą Vokietijoje, pirs Amerikoje kasmet už 675 milijonus dolerių įvairių ginklų. Dabar, pablogėjus Vokietijos užsienio prekybos balansui, Erhardas nebeneri to susitarimo laikytis.

Prezidentas Johnsonas pasiūlė įsteigti trijų valstybių: Amerikos, ir Britanijos, kuri irgi laiko savo kariuomenės dalinius V. Vokietijoje, komisiją, kuri iš pagrindų aptartų, kiek tos kariuomenės Vokietijoje reikia ir kaip sumokėti už jos išlaikymą. Britanija ir Amerika abi laikosi tos nuomonės, kad atėjo laikas Vokietijai pačiai išleisti pinigų už savo saugumą ir gynybą. Jos sako, kad Vokietija dėl to ir atsisotų taip greitai ant kojų po karo, kad jai nereikėtų išleisti milijardų sumų ginklavinimui, nes ją gynė ir saugojo kitos valstybės.

Nebeneri ginklų

Erhardo svarbiausias motyvas yra tas, kad Vokietija iki ateinančių metų liepos mėnesio laikytis susitarimo ir pirs Amerikoje ginklus, tačiau po tos datos, pasibaigus susitarimui, ji neretų sumažinti savo Amerikoje išleidžiamas sumas. Be to, Vokietijai nereikia tų ginklų, kuriuos Amerika jiems parduoda. Jų vietoje Vokietija norėtų gauti kitokių prekių, jų tarpe erdvės tyrimo įrengimų ir raketų.

Abi pusės išreiškė savo draugiškumą ir norą prieiti sprendimo be grasinimų ir spaudimo. Amerikoje jau seniai girdisi balsų, kad reikėtų sumažinti Vokietijoje laikomos kariuomenės skaičių. Vokietija tokiuose pareiškimuose įžiūri spaudimą.

Bendradarbiaus erdvėje

Vokiečių kancleris Erhardas susitarė su prezidentu Johnsonu bendradarbiauti civiliniuose erdvėse tyrinėti projektuose, ypač Marso ir Veneros studijavime. Tam Amerika turės duoti Vokietijai reikalingų įrengimų ir prietaisų.

Erhardas sutiko principu derėtis dėl svetimų kariuomenių išlaikymo kartu su amerikiečiais ir britais. Jam tačiau rūpėtų pirma susitariti su Washingtonu, nes jei britai ir atitrauktų savo kariuomenę iš Vokietijos, tas nuostolis būtų mažiau jaučiamas, nes britai turi apie 55,000 vyrų Vokietijoje. Todėl Erhardas siekia išgauti iš prezidento Johnsono garantiją, kad Amerikos daliniai Vokietijoje nebus sumažinti. Vokietijai būtų geriau, kad britai išvežtų 20,000 vyrų dalinius, negu kad amerikiečiai išgabentų 70,000 vyrų, kaip kad Amerikos senate jau siūlė kai kurie senatoriai.

Ungurių derlius

Kintų (Šilutės apskr., prie Kuršių marių) žvejai šią vasarą sugavo 140 tonų ungurių, dvigubai daugiau, negu buvo plane nustatyta. Už sugavimą 70 papildomų tonų ungurių žvejai gavo papildomo atlyginimo — premijų tik po 200-300 rublių. (E)

MASKVA. — Sovietų komunistų vadbas Brežnevas, aplankęs Jugoslaviją, Bulgariją ir Vengriją, sugrįžo Maskvon.

IŠ VISO PASAULIO

BANGKOKAS. — Thailando policija suėmė sovietų prekybos misijos galvą Leonidą Mamuriną. Jis kaltinamas priešvalstybine veikla ir bus ištremtas iš Thailando.

BAGDADAS. — Egiptas atsiuntė į Siriją grupę savo Mig lėktuvų, kurie bus laikomi netoli Bagdado esančiame aerodrome. Kartu atvyko ir 60 pilotų bei mechanikų. Egipto aviacijos atvykimas yra neseniai sutarto plano dalis. Egiptas padės Sirijai bendrai gintis nuo Izraelio agresijos.

KINSASA. — Kongo parlamentas priėmė nutarimą nutraukti su Portugalija diplomatinis santykius už tai, kad Portugalija leidžia savo kolonijoje Angoloje veikti Kongui priešingems elementams. Kongas įspėjo Ispaniją, kad ir su ja bus nutraukti santykiai, jei Ispanija nesuvaržys buvusio premjero Tshombės politinės veiklos Ispanijoje. Kartu parlamentas pavėdė vyriausybei ištirti, ar negalima užmegzti santykių su valstybėmis, su kuriomis santykiai buvo prieš kiek laiko "dėl nesusipratimų" nutraukti. Tokių valstybių tarpe yra Sovietų Sąjunga, Egiptas ir kelios Rytų Europos komunistinės valstybės.

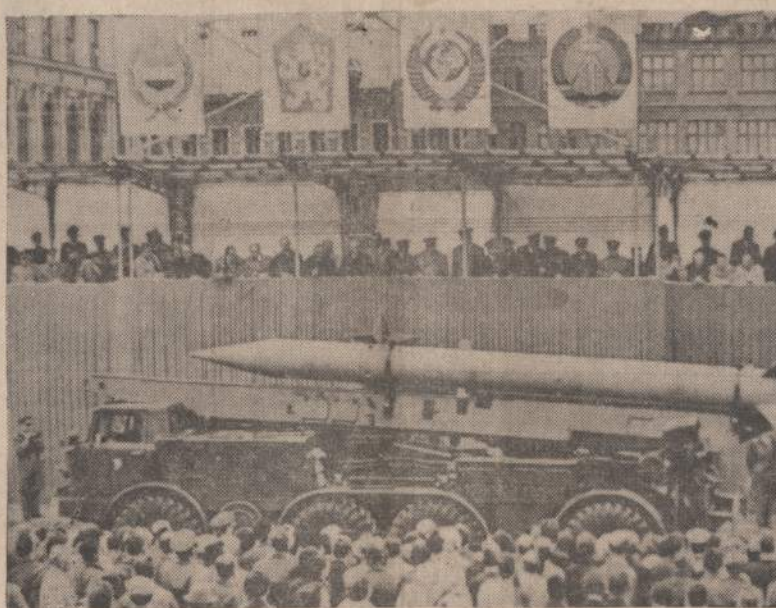
WASHINGTONAS. — Senatas priėmė bilių, kuris leis sugrąžinti Vokietijai tris retus paveikslus, jų tarpe Rembrandto autoportretą. Tie paveikslai 1922 metais buvo pavogti iš Weimaro muziejaus ir atvežti į Ameriką. Jie turėtų būti sugrąžinti Rytinei Vokietijai, tačiau Amerika įteiks juos Bonos vyriausybei, kuri turės juos saugoti, kol juos bus galima sugrąžinti Weimaro muziejui.

NEW YORKAS. — Teismas išteisino jauną moterį, kuri užduosino savo 4 metų vaiką. Policija jai užmiršo paaiškinti naują Aukščiausio Teismo sprendimą, kuris sako, kad policija turi prieš suimdamą įspėti įtariamąjį ir jo netardyti be advokato dalyvavimo. Moteriškė prisipažino užmušusi vaiką, tačiau teismas dėl policijos techniško klaidų, ją išteisino.

EMDENAS. — Vakarų Vokietijos rugsėjo 14 d. nuskenęs povandeninis laivas buvo iškeltas ir jame rasti 7 jūrininkų kūnai. Kiti septyni kūnai buvo ištraukti iš jūros, ir tik vienas jūreivis buvo išgelbėtas.

HAYNEVILLE. — Alabamos teismas atmetė kaltinimus šerifo padėjėjui, kuris pernai peršovė baltą Čikagos kunigą Morrisoną. Kaltinamasis dėl to užpūlimo buvo išteisintas.

NEW HAVEN. — Yale universiteto teisų fakulteto studentai įteikė į Washingtoną išvykstančiam savo profesorui Eugene Rostovui dovaną — peticiją, kad Amerika užbaigtų šiaurės Vietnamo bombardavimą.

Rugsėjo 25 dieną Čekoslovakijoje, Budweis miestelyje, posėdžiavo komunistinių valstybių karo ministeriai. Paveiksle matome specialios mašinos vežamą raketą, kuria rusai pasižadėjo ginti rytų Europą primestas valdžias.

JUNGTINĖS TAUTOS SVARSTO PIETŲ AFRIKOS TERITORIJŲ MANDATUS

NEW YORKAS. — Jungtinės Tautos bendrieji debatai pakrypo į Pietų Afrikos reikalus. Afrikos judosios valstybės kaltina Pietų Afriką, kad ji savo pietvakarių Afrikos teritorijose spaudžia juodus gyventojus, neduoda jiems politinių laisvių ir todėl Jungtinės Tautos turėtų atimti iš P. Afrikos jos turimą toms teritorijoms prižiūrėti mandatus, kurį ji gavo dar iš Tautų Sąjungos, po I-o pasaulinio karo, atėmus tas teritorijas iš kaizerinės Vokietijos.

Generalinėje asamblėjoje ilga kalbą pasakė Pietų Afrikos atstovas de Villiers, kuris neseniai atstovavo P. Afriką Tarptautiniam Hagos tribunole, kuris svarstė panašius dviejų Afrikos valstybių: Etiopijos ir Liberijos skundus. Tribunolas nedidele balsų dauguma skundą atmetė.

JT neturincios teisės

Pietų Afrikos atstovui pradėjus kalbėti Jungtinių Tautų asamblėjoje, daugelis Afrikos valstybių delegatų atsisotų ir išėjo iš salės. De Villiers tuoj pat pareiškė, kad Jungtinės Tautos neturi jokių teisų kištis į buvusio Vokietijos kolonijų reikalus. Tautų Sąjungos mandatus pasi-voigė kartu su Tautų Sąjunga, kalbėjo P. Afrikos delegatas. Pietų Afrika savo mandato Jungtinėms Tautoms nėra perdavusi, todėl jai nėra jokios pareigos Jungtinėms Tautoms aiškintis apie savo vadovavimą tose teritorijose, nėra jokios pareigos pasiduoti JT priežiūrai.

Pietų Afrika buvo neteisingai apkaltinta įvairiais nusikaltimais savo pietvakarių teritorijose, kalbėjo de Villiers. Tie kaltinimai dalinai kilo iš nesupratimo tų teritorijų sąlygų, dalinai iš piktos valios. Kada tos teritorijos pateko Pietų Afrikos priežiūrai, jose tebuvo vos keli baltieji. Teritorijoje gyveno įvairiausių etninių grupių atstovai. Juos visus reikėjo skirtingai traktuoti. P. Afrikos valdymo metu gyventojų ekonominis pajėgumas pakilo. Bantai, bušmėnai ir hotentotai buvo aprūpinti pragyvenimo šaltiniais. Jiems buvo garantuota apsauga nuo kitų grupių išnaudojimo, kiekvienai gentčiai buvo parūpinatas pragyvenimo šaltinis ir pagreitinta jų išsivystymo pažanga.

P. Afrikos atstovas pareiškė, kad bandymas įvairias gentis sujungti į vieną kūną, atneštų Rostovui dovaną — peticiją, kad Amerika užbaigtų šiaurės Vietnamo bombardavimą.

P. Afrikos atstovas pareiškė, kad bandymas įvairias gentis sujungti į vieną kūną, atneštų Rostovui dovaną — peticiją, kad Amerika užbaigtų šiaurės Vietnamo bombardavimą.

P. Afrikos atstovas pareiškė, kad bandymas įvairias gentis sujungti į vieną kūną, atneštų Rostovui dovaną — peticiją, kad Amerika užbaigtų šiaurės Vietnamo bombardavimą.

P. Vietnamo tikslai

SAIGONAS. — Pietų Vietnamo valstybės galva generolas Van Thieu ir premjeras Cao Ky atidare naujai išrinktos konstitucinės asamblėjos sesiją. Premjeras Ky pareiškė savo kalboje, kad jo vyriausybė siekia trijų tikslų: nugalėti komunizmą, stabilizuoti ekonomiką ir sukurti demokratiską santvarką.

"Jūsų pareiga, kalbėjo Ky 117 susirinkusių atstovų, yra įvesti kraštą į demokratijos, pažangos ir gerbūvio erą. Jūs turėsite sukurti valdžią, kuri patenkins gyventojų siekimus".

Šiaurės Vietname Amerikos lėktuvai sunaikino 33 upių laivus, 16 tiltų, 13 priešlėktuvinės artilerijos baterijų ir 10 sunkvežimių. Vienas lėktuvas buvo nušautas, jo piloto išgelbėti nepavyko.

Pietų Vietname sunkiose kovose korėjiečių "Tigro" divizijos daliniai užmušė per penkias dienas 300 priešų kareivių. Vakar į Vietnamą atvyko dar 4,000 Pietų Korėjos kareivių, — 29-tas "Baltojo Arklio" divizijos pulkas.

"Socialistinis lenktyniavimas"

Maskvos valdžia šiemet iš naujo pertvarkė "socialistinį lenktyniavimą" žemės ūkyje. Visas imperijos plotas suskirstytas zonomis, kuriose varžybos vykdomos tarp jose esančiųjų administracinių vienetų. Anksčiau prie Baltijos krašto buvo bandyta priskirti ir Gudiją. Dabar Baltijos kraštai vėl lenktyniauja savo tarpe tik vieni: Estija, Latvija ir Lietuva.

Iki rugsėjo pradžios paskelbtais duomenimis, Lietuvos žemės ūkis atrodė propoisingai atsiliekaš mėsos, pieno ir kiaušinių kiekio gamyba. Rugsėjo 10 dienos duomenimis, sezoninių žemės ūkio darbų Lietuvoje jau buvo atlikta didesnė dalis, negu Latvijoje ir Estijoje. (E)

fete įsakmiai pareiškė, koks svarbiausias bus to minėjimo uždavinys: "Čia būtina toliau demaskuoti buržuazinę propagandą, kuri mėgina iškraipyti pavaižduoti didžiulius istorijos įvykius. Reikia plačiai parodyti Tarybų Lietuvos darbo žmonių ištikimybę tautų draugystei, proletariniam internacionalizmui".

Sniečkaus pastangos Lietuvą surusinti

Visi ateinantieji metai Lietuvai dar turės būti pašvęsti "demaskuoti buržuazinei propagandai".

Komunistų partija jau pradėjo visus ruošti rusų revoliucijos 50 metų sukakčiai minėti. Skatinimai įsijungti į tą minėjimą tokiu gausiu ir įvairiu, kad ne tik daug teliaka galimybių išsiskirti.

Sniečkus partijos centro komi-

AMERIKOS PREZIDENTAS DALYVAUS AZIJOS VALSTYBIŲ KONFERENCIJOJE

Maniloje bus ieškoma Vietnamo taikos

WASHINGTONAS. — Baltieji Rūmai patvirtino, kad prezidentas Johnsonas spalį 18 dieną važiuos į Filipinus, kur Maniloje įvyks šešių Pietų Vietname prieš komunizmą kovojančių valstybių galvų konferencija. Ją kviečia Filipinų prezidentas Marcos, kuris savo kalboje Havajuose pirmą kartą paminėjo apie tokio suvažiavimo reikalingumą. Konferencijos uždavinys būtų surasti būdą, kaip Vietname surasti taikingą išeitį ir susitarimą su šiaurės Vietnamu.

Arabai boikotuoja mero Lindsay pietus

NEW YORKAS. — Arabų valstybių delegacijos Jungtinėse Tautose susitarė boikotuoti New Yorko mero Lindsay JT delegatams ruošiamus pietus ir priėmimą, kuris turi įvykti ateinančių pirmadienį. Dvylika arabų valstybių paskelbė, kad tuo būdu bus New Yorko merui atlyginta už jo padarytą įžeidimą Saudi Arabijos karaliui Feisalui, kuris lankėsi New Yorke birželio 23 d. Tada New Yorko meras atšaukė karaliaus garbei ruoštus pietus.

Arabų delegacijos pareiškė, kad New Yorko meras, atsisakęs priimti arabų karalių, įžeidė visus arabų kraštus ir pasidavė žydų zionistų spaudimui. Ateityje arabai ignoruos visas New Yorko miesto ruošiamas socialines funkcijas.

Hitlerio draugai užbaigė bausmes

MUENCHENAS. — Rudolfo Hesso advokatas padavė naują apeliacijos prašymą, kuriame sakoma, kad Hitlerio buvęs padėjėjas Hessas, jau 20 metų laikomas kalėjime nekaltas. Šio mėnesio gale iš Spandau kalėjimo Berlyne turi būti paleisti buvęs nacių jaunimo vadas Baldur von Schirach, 59 metų amžiaus ir 61 metų Albert Speer, buvęs nacių vyriausybės ginklavimosi ministras. Jie jau atliko Nuernbergo teismo jiems duotą bausmę — 20 metų.

Hesso advokatas, aiškindamas apie savo kliento nekaltumą, nurodė, kad Hessas buvo apkaltintas pasirošimu agresyviams karui. Jis už tai ir buvo nuteistas, nors ruošinasis karui nėra ir niekada nebuvo nusikaltimas, aiškina advokatas Alfred Seidel. Jei pasirošimas karui — nusikaltimas, tai kodėl niekas neteisė Anthony Eden, kuris prisidėjo ruošiantis Suez užpuolimui 1956 metais.

Erdvės patyrimai

HOUSTON. — Praėjusį sekmadienį astronautai Gordon ir Conrad susitiko su laikraštininkais ir jiems papasakojo apie savo išgyvenimus erdvėje, paskutinėje Gemini 11 kelionėje.

Richard Gordon, kuris išlipęs iš laivo turėjo atlikti visą eilę darbų, pranešė, kad erdvėje, nesant žemės traukos, kiekvienas darbas yra nepalyginamai sunkesnis už tą patį darbą žemėje. Rankos ir kojos kyla į viršų ir tenka sukaupti visas jėgas, kad išlaikytum jas reikiamoje padėtyje.

Astronautas pareiškė, kad reikėtų visus darbus erdvėje taip projektuoti, kad astronautui netektų dirbti abiem rankom. Ta-

Iš Washingtono pranešama, kad prezidentas Johnsonas iš Manilos konferencijos dar aplankytų Pietų Korėją, Naująją Zelandiją ir Australiją. Vidaus politikos stebėtojai galvoja, kad tokia prezidento Johnsono kelionė, jei ji ir nieko neatsiektų Vietnamo taikos reikalui, turėtų nemažos reikšmės lapkričio mėnesio Amerikos rinkimuose, kur demokratų partijai, stebėtojai galvoja, gresia kelių dešimtų vietų kongrese pralaimėjimas.

Vatikano delegacija

Iš visų Azijos kraštų, kurie numatyti dalyvauti Manilos konferencijoje, jau pradėjo ateiti pritarimo balsai. Australijos, Zelandijos premjerai jau pareiškė važiuoją į Manilą, o taip pat ir Pietų Vietnamo premjeras Ky bei Pietų Korėjos prezidentas.

Vakar iš Vatikano buvo pranešta, kad popiežius Povilas VI siųs pasiuntę savo delegaciją į Vietnamą su taikos misija. Delegacijai vadovauja Vatikano nuncijus Kanadoje arkivyskupas Sergio Pignedoli. Dar neaišku, ar delegacija lankysis tik Saigone, ar važiuos ir į šiaurės Vietnamą.

Atidarė laisvės studijų centrą

Amerikos Lietuvių Tarybos atstovai Dr. P. Grigaitis, inž. A. Rudis ir L. Šimutis, sugrįžo iš Washingtono, kur jie buvo pakviesti dalyvauti Boston, Virginią įsteigto Laisvės Studijų Centro atidaryme. Centro pagrindinis uždavinys bus studijuoti ir paruošti studentus gliešniam totalitarinių doktrinų, ypač komunizmo, supratimui bei paruošti juos kovai ginant demokratiją ir laisvę.

Centro atidarymo iškilmės buvo labai įspūdingos. Jose dalyvavo šimtai žmonių iš visos Amerikos — įvairių organizacijų, vyriausybės šakų, prekybos ir pramonės atstovų.

Po atidarymo dalyviai buvo vaišinami specialiai pastatytose sode palapinėje. Iš lietuvių, te jau minėtų trijų Alto atstovų, dar dalyvavo keletas iš Washingtono ir Baltimorės, jų tarpe dr. S. Bačkis su ponia.

Pirmadienį Washingtone įvyko Jungtinio Baltijos komiteto posėdis, kuriame lietuvių atstovavo A. Rudis, P. Grigaitis ir L. Šimutis.

ATENAI. — Graikijos teismas nuteisė kalėjimu iki gyvos galvos vieną jūreivį, kuris šnipinėjo Rumunijai.

da jis galėtų viena ranka laikyti įsikabinęs į laivą, ar kitą kūną, o kita ranka sukli sriubus, ar atlikti kitus veiksmus.

Astronautai pranešė, taip pat, kad dienos metu danguje žvaigždžių nesimato, panašiai, kaip žemėje, nors nuo jų astronautų neatskyrė atmosferos sluogsnis.

Mūsų SKAUTIJA

LEIDŽIA LIETUVIŲ SKAUTŲ SĄJUNGA
REDAGUOJA PSKTN. BALYS VOSYLIS

Adresas: 7120 S. Rockwell St., Chicago, Ill. 60629

III METAI

NR. 31 (124)

LSS suvažiavimo temomis:

SOSTINĖ AR PROVINCIJA?

Rašo j. s. BRONIUS JUODELIS,
LSB Vyriausias Skautininkas

Paskutiniame "Mūsų Skautijos" numeryje ps. Liūtas Grinius iš Kalifornijos savo straipsnyje "Gera ar geriau" pabėrė eilę minčių, nagrinėdamas šiais LSS vadovybės rinkiminiais metais aktualią problemą: kur turėtų reziduoti nauja Lietuvių Skautų Sąjungos vadovybė?

Malonu, kad autorius vis dėlto pripažįsta Chicago išsivijusių lietuvių sostinę. Dėl paduotos statistikos tenka su autoriumi nesutikti. Bendras lietuvių skaičius Chicagoje yra didesnis negu 40,000, tačiau naujų ateivių kiekis, iš kurių šeimų vaikų susidaro LSS skautiški vienetai, šio skaičiaus nesiekia. Gi skautų skaičius Chicagoje (keturi tūntai ir ASS skyrius) siekia virš 750 asmenų, nes

vien tik "Lituanicos" tuntas šiuo metu turi 330 narių. Todėl autoriaus paduoti procentai tikrovei neatstovauja.

Autorius klausia, ar nereikėtų Chicago LSS vadovams vėms skirti daugiau dėmesio geresnei veiklai ir vienetų didinimui, vietoje dėmesio valdžioms? Klausimas yra sarkastiškas, tačiau įdomus. Brolijos vadovybė Chicagoje rezidavo paskutinius 6 metus. Seserijos vadovybė Chicagoje rezidavo visą dešimtį metų. Jau penkiolika metų dalyvaudamas Chicago vienetų skautiškoje veikloje, drįstu tvirtinti, kad

Seserijos ar Brolijos vadovybei reziduojant Chicagoje

skautų ar skautėlių tuntu, ar mažesnių vienetų narių skaičius ir veikla ne sumažėjo, bet išaugo. Skautų "Lituanicos" tunto narių ir vadovų skaičius ir pati veikla, jos įvairūs pasireiškimai smarkiai pakilo LSB VS E. Vilku Brolijos vadovų sudarius daugiausia iš čekiečių skautininkų, tuo metu tunto vadovybę perėmus s. K. Čižnėliui. Šio tuntiuko prieš 5 metus pradėtas tunto kelimas kelyje ir kokybės atžvilgiu yra visą laiką tęsiamas buvusios ir dabartinės tunto vadovų, šiuo metu vadovaujant ps. M. Jakaičiui. Šių dviejų kadenčių Brolijos vadovų savo pareigas atliko, manau, neblogiau už ankstesnes vadovus. Ši praktiška patirtis verčia labai suabejoti ps. L. Griniaus pateikto Chicago klausimo tikslumu, jei vietojė paskankamai yra vadovų vie-

netams vadovauti ir LSS valdžioms sudaryti.

Keliaudamas ir lankydamas Brolijos vienetus JAV ir Kanadoje, turėjau progos palyginti porcingą LSB provincijos vienetų pajėgumą su Chicago "Lituanicos" tunto vienetais. Kreipiant dėmesį į aplinkybes, jų skirtinumą, skautų amžių, galiu tvirtinti, kad nemaža provincijoje esančių LSS vienetų daugiau gali pasimokyti dabar iš Chicago vienetų, negu Chicago vienetai iš provincijoje esančių LSS vienetų. Mano žvilgsniu,

visi vienetai Brolijoje yra svarbūs,

geri; jų darbas — veikla vyksta prasmingai, jei jiems vadovauja potencialūs, pareigingi vadovai, kurie žino, kur ir kaip tą vienetą vesti.

Potencialių, pareigingų vadovų reikalingi ir LSS vadovybės postai. Jų reikia ne vieno, ne dviejų, bet kolektyvo. Tinkamam kolektyvui sudaryti žmones lengviau surasti sostinėje, negu provincijoje, mažam žmonių būrelyje. Provincijoje 3-5 vadovams įsijungus į LSS ar LSB administracinę vadovybę ir pasitraukus iš vienetų, kas atsitiktų su vienetu, palikusiu be vadovų? Kokia, sakysim, galimybė būtų LSB VS reziduojančiam Los Angeles ar Montrealyje aplankyti kitus LSB vienetus? Kokia tada būtų vienetų vadovams galimybė susitikti LSB VS ir reikalus aptarti gyvu žodžiu, ko joks susirašinėjimas atstoti negali? Kaip įvyktų problemų diskusijos?

Esu tikras, kad

"tolimo užkampio vietininkija"

netaps "dėmesio ir ryšių centru" dėl ten reziduojančios LSS vadovybės, jei ta vietovė nebus organizacijos geografiniam centre ir bendrame lietuviškosios veiklos centre. Pareigų atlikimo plotmėje geras provincijos vienetų draugininkas organizacijai yra vertingesnis, negu blogas ar organizacijai nelojalus vyriausias skautininkas, nežinantis, kur jis begyventų. Psichologinėje ir pedagoginėje plotmėje ne sostinė orientuojasi į provinciją, bet provincija į sostinę. Jeigu sostinė kultūrinėje ar administracinėje plotmėje pralenkia kuri provincijos vietovė, — ta "sostinė" nebetinka ilgiau laikyti ar vadinti sostine. Lietuvoje LSS vadovybė irgi buvo centre — laik sostinėje Kaune, nors tolimoje provincijoje — Zarasuose ar Mažeikiuose puikiai veikė skautų vienetai, ir ten buvo pajėgių vadovų-vių LSS valdžiai.

Esu tikras, kad bet kuriam provincijos vadovui, esančiam LSS vadovybėje, persikėlus gyventi į Chicago (ar Torontą) žymiai palengvėja pareigų atlikimas dėl "sostinės" suteikiamų aplinkybių ir geografinės padėties. Gyvenimas sukasi visur. Mažose periferijos vietovėse jis gal sukasi lėčiau negu Chicagoje ir todėl kiekvienai vietai suteikiamas metodų bei veiklos vystymo suvarankškumas. Tai dar nereikšmia decentralizacijos Lietuvių Skautų Sąjungoje, kurios uždavinys yra žengti pirmyn tvirtu, vieningu žingsniu skautybės idealų kelyje.

GERBIAMAS NAUJIENŲ PRIETELI, PAAUKODAMAS NAUJIENŲ MAŠINŲ FONDUI, ATLIKSI DIDEJŲ IR GARBINGŲ DARBA. KIEKVIENA DIDELE AR MAŽA AUKA BUS TINKAMAI ĮVERTINTA.

LIETUVIŠKO STILIAUS KOPLYCIA SU GEDIMINO STULPAIS

Šių metų "Tauro", "Ramintos" ir "Širvintos" stovyklų skautai ir skautės Rako stovyklavietėje pamaldų metu. Pamokslą sako "Lituanicos" tunto kapelionas ps. kunigas A. Kezys, J.S.

MIELAS TAUTIETI

1966 m. gruodžio 17 d. suėina lygiai 100 metų nuo gimimo didžio lietuvių tautos veikėjo, patrioto ir kovotojo už tautos laisvę ir Lietuvos nepriklausomybę, Trečiojo Lietuvos Respublikos Prezidento dr. Kazio Griniaus. Jis mirė 1950 m. birželio 4 d. Chicagoje, pasitraukęs iš Lietuvos nuo rusiško okupanto. Jo pelenų urna išsilaikė Lietuvių Tautinėse Kapinėse.

Norint jo šviesų atminimą įamžinti, nutarta Lietuvių Tautinėse Kapinėse pastatyti dr. K. Griniui menišią paminklą pagal skulptoriaus R. Mozoliausko projektą.

Paprastai visos tautos, pagerbdamos savo didžiuosius sūnus, stato jiems paminklus iš visuomenės suaukotų lėšų. Komitetas pasiryžęs tokiu būdu pastatyti paminklą ir dr. K. Griniui. Šiuo reikalu Komitetas ir turi garbės malonai kreiptis į Jus, prašydamas savo auka paremti paminklo statybą. Tikimės, kad galėsime Tamstos vardą įrašyti į garbingą aukotojų sąrašą.

Dr. K. Griniaus Paminklui Statyti Komitetas

Pelės galva

Mažas peliūškis skundžiasi savo mamai pelei:

— Tas pasaulis toks nelogiškas, mama, kad aš nieko nebesuprantu...

— Ko tu nebesupranti, pupe? klausia mama pelė.

— Na tik pagalvok, mama: Kodėl mes bijomės vyrų, jei vyrai bijosi žmonių, o žmonos bijosi pelių...

"BARBORA RADVILAITE" JAU PRANCŪZIJOJE Hamiltonas palydėjo darbščią veikėją

Mokytoja Lina Verbickaitė šiomis dienomis išvyko į Prancūziją mokytojauti kanadiečių bažnyje. Hamiltono lietuvių kolonija jos asmenyje netenka jaunos, bet darbščios visuomenės veikėjos. Čia baigusi katalikų mergaičių gimnaziją ir Teachers College dirbo pradžios mokykloje. Nors

jau tremty užaugusi ir išsimokslinusi, bet nuo pat jaunystės labai sėkmingai reiškiasi lietuviškoje veikloje. Ji "Gyvataro" šokėja, programų pravedėja, vėliau vaikų grupės mokytoja ir vadovė. Čia baigusi katalikų mergaičių gimnaziją ir Teachers College dirbo pradžios mokykloje. Nors

jau tremty užaugusi ir išsimokslinusi, bet nuo pat jaunystės labai sėkmingai reiškiasi lietuviškoje veikloje. Ji "Gyvataro" šokėja, programų pravedėja, vėliau vaikų grupės mokytoja ir vadovė. Čia baigusi katalikų mergaičių gimnaziją ir Teachers College dirbo pradžios mokykloje. Nors

jau tremty užaugusi ir išsimokslinusi, bet nuo pat jaunystės labai sėkmingai reiškiasi lietuviškoje veikloje. Ji "Gyvataro" šokėja, programų pravedėja, vėliau vaikų grupės mokytoja ir vadovė. Čia baigusi katalikų mergaičių gimnaziją ir Teachers College dirbo pradžios mokykloje. Nors

Paskutininkė Lina Verbickaitė "Barboros Radvilaite" vaidmenyje.

taisyti, o jei kurie nesilaiko, jie atsiduria be vietos gyventi. Tai ką mes turime dabaryti? Eiti ir jiems tuos namus išvalyti?"

Per pasikalbėjimus su kongresmanais iš įvairių steitų gautos tos pačios nuotaikos: žmonės nebe tik Pietuose, bet nebe mažiau šiaurėje yra sujaudinti, bet bendrai ne lygių civilinių teisių negamas reikalavimas, o jų smurtas žmonėse sukėlė nerimą, ir baltųjų reakcija yra stipriausia tose vietose, kur būta smurto arba bandymų įgyvendinti integraciją karingomis priemonėmis. Tai vyrai bijosi žmonių, o žmonos bijosi pelių...

— Tas pasaulis toks nelogiškas, mama, kad aš nieko nebesuprantu...

— Ko tu nebesupranti, pupe? klausia mama pelė.

— Na tik pagalvok, mama: Kodėl mes bijomės vyrų, jei vyrai bijosi žmonių, o žmonos bijosi pelių...

jau tremty užaugusi ir išsimokslinusi, bet nuo pat jaunystės labai sėkmingai reiškiasi lietuviškoje veikloje. Ji "Gyvataro" šokėja, programų pravedėja, vėliau vaikų grupės mokytoja ir vadovė. Čia baigusi katalikų mergaičių gimnaziją ir Teachers College dirbo pradžios mokykloje. Nors

jau tremty užaugusi ir išsimokslinusi, bet nuo pat jaunystės labai sėkmingai reiškiasi lietuviškoje veikloje. Ji "Gyvataro" šokėja, programų pravedėja, vėliau vaikų grupės mokytoja ir vadovė. Čia baigusi katalikų mergaičių gimnaziją ir Teachers College dirbo pradžios mokykloje. Nors

G. B.

Dienų aktualijos

KAIP PASIKEITĖ NUOTAIKOS KONGRESE

New York Times rašo, kad vienas vakarietis kongresmanas, kurio distriktas susideda iš 92 nuosimčių baltųjų rinkėjų, žiūrėdamas televizijos programoje, kai Stokely Carmichaelis, vadina "studentų nesmurtingo koordinacinio komiteto" pirminkas ir kiti negru vadai kalbėjo apie galimą negrų sukilimą, pasakė: "Tai, ką jie pasakė, mane sukrėtė ir aš esu tikras, kad sukrėtė ir mano distrikto žmonės, taip pat aš esu tikras, kad dabar jie rušys man liūškus, kalbėdami mane, kam balsavau už tą civilinių teisių bilį".

Kitas kongresmanas Wayne Hays iš Ohio, perskaitęs Washington Post, kad sostinės riaušės dalyvavę negrai skundžiasi, esą jie gyvena sukimšti tarakonų apsestuose public housing apartamentuose, per debatus atstovų rūmų posėdyje pasakė:

"Aš norėčiau tik pasakyti, kai tie namai buvo pastatyti, jie nebuvo tarakonų apsesti. Mano paties distrikte yra public housing namų ir tų namų administratorius žiūri, kad gyventojai laikytųsi paprastųjų higienos (sani-

nuosimčių savo balsavimų atidavęs už negrų civilinių teisių reikalus, o dabar pats įteikęs kongresui įstatymo projektą, kad federaliniai teismai būtų įgalinti suvaržyti demonstracijų dalyvių švaistymą, jų laiką ir vietas. Pucinskis, turėdamas galvoje savo distrikto gyventojus — lenkus, lietuvius ir kitus Rytų Europos tautų imigrantus, kurie savo laisvalaikį praleidžia puošdami ir gražindami savo namus ir aikštes, pasakė:

"Jie atkeliavo į šią šalį su didele meile žemei ir jiems 30 metų platumo ir 125 pėdų ilgumo sklypelis (lot) reiškia viską... Aš žinau žmoniją Chicagoje, kurie kraustėsi net tris ir keturis kartus (norėdami pabėgti nuo tušnyais virstančių apylinkių) ir dabar jie sako: "Daugiau ar niekur nebesikraustysiu. Aš ginsiuos šioje vietoje!" Jis pasakė, kad Dr. Kingo demonstracijos patraukė su savim visokius nevalyvus žmones ir kai žmonės Chicagoje tokius pamatė, jie mano, jog tai tie patys nori atsikelti ir apsigyventi jų gretimose duryse. "Tos demonstracijos gali būti

JAV karo vadovybė iškėlė 1,500 marinų Quang Tri provincijoje, višai netoli demilitarizuotos zonos. Pasiūkėjo, kad komunistai buvo įsistiprinę minėtoje zonoje ir iš jos rengė puolimus į pietus. Iš kelti mariniai išmūšė komunistus iš gana aukštos strateginės pozicijos. Kovo metu demilitarizotoje zonoje gyvybės neteko apie 600 komunistų.

planuojamos taikos (nesmurtingos)", kalbėjo Pucinskis. "Bet kaip gali demonstracijų organizatoriai tikrai būti taikingi, savo mintyse ir širdyse žinodami, kad jų elgesys tikrai tikriausiai išprovokuos kitų smurtą".

District Savings prašo žinių

District Savings & Loan Association, daranti bižnį 3430 S. Halsted St., Chicago, Illinois, norėtų patirti, kur yra taupytojai, kurie paskutiniiais 12 metų niekad nebuvo užėję į bendrovę ir nepasiteiravę pas mus padėtais pinigais. Jeigu jie ir toliau neatsiliepė, tai pagal Palkitos Nuosavybės Įstatymą mes turėsime jų santaupas persiųsti Illinois Valstijai. Būtume dėkingi, jei čia suminėti taupytojai arba juos pažįstantieji praneštų mums, kur šie taupytojai dabar galėtų būti:

Sawicki, Frank and Vivien 4108 S. Archer Ave.

Balsewicz, Betty and Charles John 3400 S. Union Ave.

Wasilaskas, Joseph J. 3824 S. Artesian Ave.

Wardynski, Ignatius or Martin Jeanette T. 8201 S. 85th Ct. Justice, Illinois.

Gayauskas, Elizabeth or Paulauski, John 2034 S. Halsted St.

Zeleski, Charles 3238 S. Halsted St.

SMARKUS VYRAS

Kaimynas: "Mes visi nebe šiandien manome, kad tavo maloni žmonėle yra kiek per aštri. Kaip yra, kad tu draugams prie alaus giriesi, jog visada tu, o ne žmona, pasakai paskutinį žodį?"

Petras: Žinoma, tą galiu ir prie 100 liudininkų įrodyti. Aš visada į jos priekaištus atsakau: "Taip, brangute".

LIUDNIAUSIAS DARBAS STOVYKLOJE

Skautas A Grybauskas po pietų šveičia savo valgyimo indus.

ŠALČIAUSIA, BET IDOMIAUSIA NAKTIS

Laimėjom 6 vėliavas

Mano sargybos nuotykiui

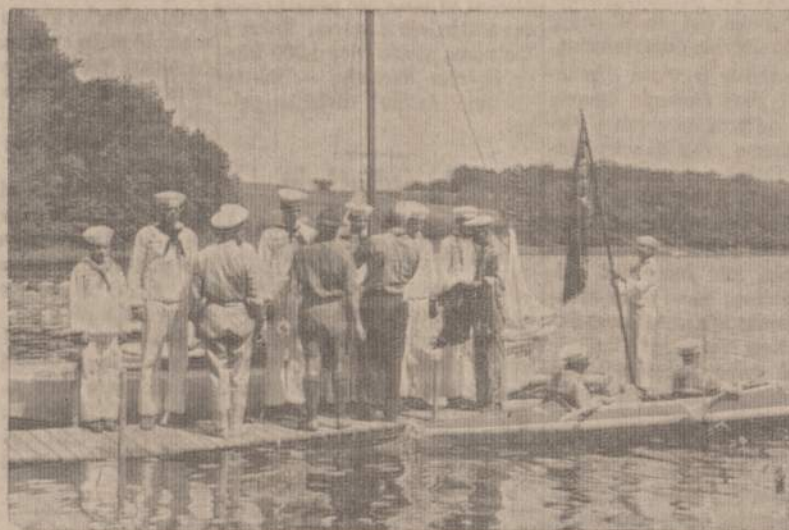
Naktis buvo labai šalta. Aš turėjau apsilvėjęs trejus šiltes marškinius ir vieną megztuką, bet vistiek buvo dar šalta. Mes ką tik grįžome iš vadovų lauko. Išskirstėme skautus į savo vietas ir nuėjom ant vėliavų kalno. ... Klausydami, girdėjome šnabzdėjimą visame miške. Atėjo brolis Ivanauskas ir pasakė, kad šią naktį bus daug puolimų. Aš klausiausi ir girdėjau šnabzdėjimą visai prie mūsų. Girdėjau, kad brolis Lazauskas pagavo kelias ceses Kernavietės. Šnabzdėjimas ant kalno artėjo. Brolis Krutulis nuėjo ir sugrįžęs sakė, kad mažas brolis Paronis pagavo du brolius už jų palapinių ir kad brolis Butėnas pagavo vieną brolių prie vartų.

Šnabzdėjimas ant kalno artėjo ir artėjo, pagaliau aš ir Arūnas nutarėm seses pulti ir pagauti. Mano širdis tuo metu tikrai smarkiai plakė. Mes palengva prislinkome prie sesių ir stauga puolėme jas. Pagavome keturias Kernavietes. Tą dieną naktį mūsų skautai pagavo keturis berniukus ir tryliką sesių. Iš aštuonių mes atėmėm šešias vėliavas, kurias jos buvo atnešę.

Tai buvo šalčiausia diena mūsų stovyklavimo metu, bet pati įdomiausia.

Romas Rupinskas

2 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.
— WEDNES, SEPTEMBER 28, 1966

LITUANICOS TUNTO JŲRŲ SKAUTŲ IŠKILMES

Rako stovyklavietės ežere š. m. liepos 17 d. jūrų skautų įžodį davusiems "Delfinų" valties nariams kaktaraiščių užrašė LSS Tarybos Pk. v. s. E. Korzonas, senas jūrų skautas ir lietuvių buvęs LSB Jūrų Skautų Skyriaus vadovas. Gerojo darbo žaidimą užrašė "Tauro" stovyklos v. k. s. V. Vijeikis ir Tėvynės žaidimą — LSB Jūrų Skautų Skyriaus ved. pavaduotojas j. b. ps. V. Rupinskas. Kaktaraiščių laiko Algimanto laivo vadas j. v. ps. J. Šalčiauskas.

NAUJOS JĖGOS

BUDŽIŲ ĮGULIJE

Chicago "Lituanicos" tunto jūrų budžių "Prezidento Smetonos" įgula per vasarą padidėjo ne tik navigacinio patyrimu, bet ir naujais nariais.

Į įgulą įstojo iš Australijos į Chicago persikėlęs gyventi jūrų budys ps. Alf. Alčiauskas. Naujas įgulos narys jūrinį skautavimą yra pradėjęs dar Vokietijoje, Hanau jūrų skautų laive. Aus-

traliijoje vadovavo mažam jūrų skautų vienetai ir ilgesnį laiką buvo Sydnejaus "Aušros" tunto tutininku. Aktyviai dalyvavo skautiškoje spandoje, redaguodamas jūrų skautų skyrių "Baltos Burės Plazda" Australijos rajono mėnesiniame laikraštyje "Pėdsekis". Budžių įgula ir "Lituanicos" tuntas ps. A. Alčiauskas asmenyje susilaukė naujo potencialaus vadovo. Taip pat į

"Prez. Smetonos" įgulą įstojo du budžiai kandidatai, kurie bus pristatyti vėliau.

Įgulos nariai bei jūrų skautų "Algimanto" laivo vyresnieji jūbuvo Sydnejaus "Aušros" tunto tutininku. Aktyviai dalyvavo skautiškoje spandoje, redaguodamas jūrų skautų skyrių "Baltos Burės Plazda" Australijos rajono mėnesiniame laikraštyje "Pėdsekis". Budžių įgula ir "Lituanicos" tuntas ps. A. Alčiauskas asmenyje susilaukė naujo potencialaus vadovo. Taip pat į

K. Naras

Trečiadienio pastabos

Rašo Aldona Anyta

Apie vyskupų ir kumpį

Rugsėjo 23 d. "Vienybėje" redaktorius Edvardas Sulaitis paskelbė straipsnį "Ar vyskupas Brizgys padarė "mirtiną naodėmę"? Straipsnyje aulorius apėria Čikagos lenkų mi-
nėjimą Lenkijos k. iškšėny-
lės sukakties progą, paaiški-
na, kodėl minėjime dalyvavo
vyskupas Brizgys ir, tarp ki-
to ko, rašo:

Vargu, ar gerai padarė tos
lietuvių grupės, kurios buvo
prizadėjusios dalyvauti mi-
nėjimo parade, bet nepasiro-
dė. Toks protestas kažin ar
išėjo į naudą vien tik praktiš-
ka — reklamos srityje. Minė-
jimą stebėjo daugiau negu 60
tūkst. žiūrovų, tad lietuvių
grupių pristatymas tokiai mi-
niūiai yra vertingasis dalykas
nebu visos kitos lietuvių de-
monstracijos paskutinių metų
bėgyje Chicagoje.

Iki kokio taško neapykanta
gali nuvesti, pavaizduoja kad
ir toks nuotykis. Tada, kai gal
prieš 10 metų Draugo dien-
raštyje pasirodė pirmasis len-
kiško kumpio reklamavimas,
vienas jaunas vyras iš Cicero
dėl to labai užsūristino. Jis
jau buvo pradėjęs kompaniją,
kad tautiečiai atsakyti to
dienraščio, kad rašyti pasipik-
tinimo laiškus to laikraščio
redakcijai, mūsų veiksmams
ir kitiems.

Jo nuomone, kad čia lietu-
viai gali užmirti lenkų skriaus-
das ir pradėti valgyti lenkiš-
ką kumpį, nors gal jis ir la-
bai skanus. Jis teigė, kad čia
jau didelis patarnavimas prie-
šams, ir laikraštis turi būti
greitai sudraustas.

Anam vyrui tą kartą akci-
ja prieš lenkišką kumpį ir
lenkų nepasisekė, nes Drau-
gas nuo skelbimų neatsakė
(gal tik dėl praktiškų sumet-
imų). Vėliau panašius kumpio
skelbimus pradėjo dėti ir kiti
mūsų laikraščiai ir dar dabar
tebededa.

Atrodo, kad lenkiškas kum-
pis lietuviams patiko, ir jie jį
valgydami visai nesijaudina,
kad anais laikais lenkai Vil-
niū buvo okupavę, nes gal
daug iš jų okupantų jau seniai
kumpio ar nieko kito nebeval-
go. Vadinas, pas ką kuriuos
tautiečius neapkyntos apėti-
tas pradeda nykti, o vietoje to
gimsta noras vertinti prekę
pagal tai ne kas ją gamina,
bet ko ji verta. Tai kultūrin-
gumo apraška ir mūsų tautie-
čių pasididžiavimas.

Prisimena prieš kelis metus
vieno lietuviško Čikagos lai-
kraščio "spaudos baltas"
programoje girdėta poema,
kurios vienas punktas buvo:
"Futbolistas Sulaitukas
Po Čikagą smarkiai sukas
Ir plačiai atvėręs burną,
Dažnai šaukia: "nekulturno!"

Negirsiui r nerasyšiu

Pasibaigus vasaros atosto-
goms, prasidėjo naujas lietu-
viškos veiklos sezonas. Tos
veiklos tarpe neeilinė vietą už-
ima įvairūs baliai ir balukai,
kurie kaip "Laisvoje Lietuvo-
je" liudija S. Jurg. "gomurio
pavilgymas pasidarė svar-
biausia priemone tautiečių
krūvon sukviesti". Spaudoje
pasirodė visa eilė pranešimų
apie rudens balius, derlius
balius šiaip sau balius — kon-

certus ir balius su minėjimais
ir be minėjimų.

Spaudoje jau matėsi nusis-
kundimų (Dirvoje ir Drauge),
kad tų visokių balių rengėjai
labai šykščiai suranda pinigė-
lių balius reklamai, spaudai.
Rengėjai tikisi, kad patriotinė
pareiga reikalauja, kad apie
visokius lietuviškus parengi-
mus lietuviška spauda rašytų
veltui. Minėtas S. Jurg. net vi-
sai rimtai įtikinėja, atsiliep-
damas į "Dirvos" priekaištą,
kad "spauda nori tik tos ma-
žos duoklės, kuri jai teisingai
priklauso, kad tokio mokesčio
nemokėjimas yra savo spau-
dos silpninimas ir joje dir-
bančiųjų materialinis skriaus-
dimas", sakydamas: "Pirmiau-
sia, redakcijose dirbantieji, ro-
dos, už ačiū ten nesėdi. O va-
dinamieji bendradarbiai (lai-
kraščiams žinių tiekėjai) jo-
kio atlyginimo negauna..."

Mano supratimu, šis spau-
dai atlyginimo už patarnavi-
mus klausimas turėtų būti dar
daug kartų ir nuolat keliamas.
Sakyti, kad už "ačiū ten nesė-
di" yra teisinga, tačiau tie at-
lyginimai mūsų spaudos dar-
bininkams juk ir ateina už
patarnavimus visuomenei, už
pranešimus, už informavimą,
už skelbimus, už reklamas,
garsinimus. Juk kitokių pa-
jamų mūsų spauda neturi.
Kiekvienas neatlygintas skel-
bimas, jį, tą spaudą susina.
Mokestis už laikraščio prenu-
meratų juk, visi žino, sugrąži-
na tik nedidelę laikraščio iš-
laidų dalį.

Stebint mūsų visuomenines
organizacijas, galima pastebėti
tikėtą, skūpų nenorą išleisti
dolerį — kitą garsinimus.
Paprastai, norėdami ką nors
pagarsinti, mūsų veikėjai sten-
giasi "sueiti į kontaktą" su ku-
riuo nors jau žinomu darbš-
tuoliu, naktimis nemiegančiu
rašeiva. Sukviečiamos "spau-
dos konferencijos", "pokal-
biai", "pasitarimai". Čia suė-
je "spaudos žmonės" pasivai-
šina, suvilgo gomurį, sugaišina
laiką besiklausydami kasmet
tų pačių problemų, o vėliau
siunčia redakcijoms savo ku-
rinus, kas bus padaryta, ko-
dėl bus padaryta ir kokia bus
iš to nauda ir džiaugsmas.

Vienas senas redaktorius kar-
tą man aiškino, kai norėjau
pareklamuoti vieną "gerą
darbą". Sako — "rašyk man,
kas yra, arba — kas buvo".
Sako "mano tėvas kalbėdavo,
kad suaugęs protingas vyras,
kalba, ką jis daro; senelis kal-
ba apie tai, kas buvo, o tik
kvailas vaikas šneka apie tai,
kas bus. Nori ką nors pagar-
sinti, — moka". Nuo to pa-
sikalbėjimo stengiuosi išsikut-
ti nuo visų prašymų — "para-
šyk, — išgersim"... Tokiems
atsakau: — užuot pirks šnap-
sų, kurio aš negeriu, geriau nu-
siųsk spaudai porą skelbimų.

Dar didesnė problema su
tokiais rengėjais, kurie pama-
te tave ar koncerte, ar baliu-
je, linksmi rankomis suplo-
ja — "tai gerai, kad atėjai.
Būtinai parašyk kaip čia gra-
žiai viskas praėjo"... Tokiems
sakau, — jei nori, kad para-
šyčiau, atsiųsk iš anksto ap-
mokėtą bilietą man ir mano
palydovui, tada, gal, parašy-
siu ir tai — tik pagal savo su-
pratimą ir sąžinę, nei girda-
ma, nei peikdama.

Lietuvių verslininkai ar nesu-
rastų garbingą vietą savo imo-
nėse Lietuvos žemėlapiui?

New Amphibious Workhorse

The Ishikawajima Heavy Industries Co., Ltd. of Japan has developed a new amphibious vehicle which can operate freely on land, water, mud or snow. It is very effective in construction areas with weak land foundations since the framework is made of a sealed chassis with four rotors which propel the craft forward, backwards or sideways. Plans are now underway to produce a larger model which can serve as a combination crane and bulldozer.

NEW YORK, N. Y.

Kultūringa ir patraukli reklama

Bet kuri verslo įmonė ar tai
parduotuvės, bankai ir kiti rūpi-
nasi savo reklama. Įvairiai puo-
šia savo namus, duoda skelbi-
mus spaudai, radijo ir televizijos
stotims arba gražiai savo par-
duotuvių ar kontorų langus pa-
dabina.

Plačiai visoj šaly išgarsėjusio
First National Banko New York
skyrius 2 gatvė, Madison gat-
vės kertėj naujose, gražiai istai-
sytose patalpose viename plačia-
me lange pakabino Europos 1657
m. žemėlapi.

Kada eisi ta gatve ir pro tuos
namus, visada pamatysi stovin-
čius ir tą anų metų Europos že-
mėlapi stebėnčius žmones. Že-
mėlapyje ano meto Lietuvos valsty-
bė užima didelį Europos žemio
plotą nuo Baltijos iki Jodųjų jū-
rų.

Nors tokį žemėlapi turui, bet
neiškenčiau ir aną dieną pats pri-
ėjau pažiūrėti.

Stovėjo, stebėjo ir kitas paša-
lietis. Jis dirstelėjęs į mane,
prašėko:

— Ar taip seniai čia buvo?
Štai anų metų Europos atpažinti
negali. Va, Lithuania kokius di-
delius žemes plotus valdė, o da-
bar svetimų pajungia ir jos vardo
jau veik negirdėti. Kiek patylėjęs
mostelėjo ranka ir tarė: — Nie-
ko nėra amžino. Praeis dešim-
tis kita metų ir negalėsime atsi-
tebėti šių dienų Europos žeme-
lapiu. Kaip gi buvo pakęsta to-
kia Rytų Europoj įsialėjusi ne-
teisybė. Mostelėjo ranka ir nu-
ėjo. Net nespėjau į jo žodžius
atsiliepti.

Čia pat atėjo kitas asmuo ir
stebėdamas žemėlapi lyg sau sa-
kė:

— Kultūringa reklama. Pro-
ga pamatyti, kokios Europos bū-
ta ir prisiminti tą neramų kon-
tinentą, kur ta neramybės sėkla
taip sodriai dygsta. Tai taręs
nuėjo. Nebuvo patogu ir man
ilgiau tas žemėlapis žiūrėti. Pa-
sukau savo keliu.

Lietuvių verslininkai ar nesu-
rastų garbingą vietą savo imo-
nėse Lietuvos žemėlapiui?

J. Vlks.

Jeigu nori sužinoti naujaus-
ias ir tikriausias žinias, kas de-
dasi pasaulyje ir okupuotoje
Lietuvoje — skaityk dienraštį
"Naujienas".

Aukos Dr. K.

Griniaus paminklui

Dr. Kaziu Griniui Pamink-
lui Statyti Komitetą pastaruo-
ju metu savo aukomis yra pa-
rėnę šie aukotojai: Dr. Kazio
Griniaus Fondas — 100 dol.;

Antanas J. Rudis ir Dr. Jonas
Valaitis — po 20 dol.; Birutė
ir inž. Antanas Novickiai, New
York, — 15 dol.; inž. E. A. Bart-
kus, Martha Darska ir Kazys

Kleinauskas — po 10 dol.;
Ona Indrulis, P. Stakauskas,
Z. Jonynas, J. J. Bachunas,
Jonas Juozaitis, P. B. Balčiko-
nis, O. H. Kaulakis ir Vincas

Loska — visi po 5 dol.; Jonas
F. Fenis — 3 dol.; J. Stankus,
B. Ivorūnas, S. G. Budvitis
— po 2 dol.; J. Plazas, J. V.

Stanislovaitis, R. Talis, J. Pa-
barcas, V. Kamarauskas, J. J.

P. Baranauskas ir Fel. Bara-
nauskas — po 1 dol.

Visiems aukotojams Komite-
tas labai nuoširdžiai dėkoja

ir tikisi, kad aukotojų skaičius

vis nuolatos augs.

Komitetas yra atidavęs savo
sąskaitą Nr. 38893 Chicago Sa-
vings and Loan Association

įstaigoje, 6245 So Western
Ave, Chicago, Ill., 60636, Tel.

GR 6-7575. Aukotojai, kurie

patys atneša aukas į šią istai-

gą, prašomi jas įteikti p. Adai
Dubauskas, dirbančiai prie
langelio Nr. 2. Ji priims pini-
gus ir tiksliai pasižymės kiek-
vieno aukotojo pavardę, kad
paskui būtų galima paskelbti
spaudoje.

Sprendžia Sandūnų likimą

Praeitą pirmadienį visą die-
ną Valparaise, Ind., tęsėsi In-
dianos kopų byla, kur plieno
kompanija, apėmant reikalin-
gus formalumus, gavo iš ar-
matijos inžinierių leidimą išsi-
pilti 333.5 akrų salą Michiga-
no ežere ties savo naujausiais
fabrikais. Sala turėtų siekti
2,500 pėdų gilyn į ežerą ir
6,200 pėdų į rytus.

Vidaus reikalų departamen-
tui užprotestavus, leidimas bu-
vo suspenduotas ir šis posėdis
Valparaise paskirtas. "Mes
apie tai nieko nežinome", kal-
bėjo vidaus departamento at-
stovas. Tai buvo laikoma slap-
tai nuo visų atsakingų valdi-
ninkų. Staiga porto (uosto) ko-
misija sako, kad neišpylus sa-
los plieno kompanija negalės
pastatyti pilnai integruotos
plieno liejyklos. Bethlehem tu-
ri užtenkamai savos žemės
(apie 4000 akrų) sausumoje".

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

Ispūdžiai iš rytinių valstijų

Buvau išvykęs į rytus, pir-
miausia atsidūriau New Yor-
ke. Ten nutariau pasimatyti
su savo draugais, prieteliais
ir lietuviams biznieriams. Aplau-
kiau daug metų pažįstamą
kun. Norbertą Pakalnį. Susi-
tikimas buvo malonus po il-
gesnio nesimatymo. Po to ap-
lankiau D. Klingą raštinėje ir
Jakubačius krautuvėje. Dar
tą patį vakarą nuvykau į Lie-
tuvių Atletų Klubą pasimačiau
su sportininkais: Vakseliu ir
Overka. Jaunystėje buvau
pats sportininkas, o dabar esu
autorius vienos neseniai išėju-
sios knygos, kurios pavadin-
imas "Lietuvių Sporto Istori-
ja". Man besilankant šią kny-
gą nemažai kas išigijo.

Bostone aplankiau savo pus-
brolių Vytautą Stelmoką, ku-
ris nuo pat išleidimo dienos
mano knygą laiko savo rašti-
nėį pardavimui, adresas 389
W. Broadway, So. Boston. Vė-
liau pas juos svečiavaus. Jie
puikiai įsitaisę savo gražiose
namuose.

Bostone buvau pakviestas
Jono Romano, vedančio lietuviš-
ką radio programą, pasikal-
bėjimui. Radio bangomis pas-
veikinau savo tautiečius ir at-
sakinečiau į paklausimus dėl iš-
leistos mano knygos.

Teko nuvykti ir aplankyti
Vyčių Seimą, kuris vyko Wor-
cester, Mass. Ten susitikau
daug gerų draugų ir pažįsta-
mų.

Grįždamas į namus buvau
vėl sustojęs Brooklyne ir teko
būti pakviestam prof. Stuko
į jo vedamą radio programą.
Ta pačia proga jis man dovano-
jo savo išleistą plokštelę.
Sekančią dieną buvo radio va-
landėlės piknikas, kur puikiai
praleidau su savo tautiečiais
laiką. Susitikau piknike Vincą
Boreišą su žmona, Kralikau-

V. Stelmokas ir jo žmona

ką ir lietuvių George Grigaliū-
ną — Grigley, kuris yra Lin-
den miestelyje, New Jersey iš-
rinktas mēru — burmistru.

Kitą dieną sėdau į lėktuvą
ir grįžau į Chicago kupinas
gražių prisiminimų iš atliktos
kelionės.

J. Jakubauskas

VAIVADŲ SŪNUS

MOKOSI MONTANOJ

Antanukas Vaivada, Anta-
no ir Mildos Vaivadų sūnus,
mokosi Montanos universitete.
Praeitais metais jis ten studi-
javo biologiją. Šiais metais jis
ir vėl ten išvažiavo. Savo mo-
čiutei, Mikalinai Baronienei,
jis rašo, kad Montanos klima-
tas ir ganta jam atrodo gra-
žesnė, negu Washingtono, D.
C. apylinkėse. Pabaigęs mo-
kyklą, jis norėtų apsigyventi
vakaruose.

— Tidings, Los Angeles kata-
likų vyskupijos savaitinis oficio-
zas, rugsėjo 9 dienos laidoje pa-
skelbė Eltos angliško biuletenio
pateiktą sovietinio stiliaus rinki-
mų Lietuvoje aprašymą. (E)

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

PASIMATYKIT SU STANLEY LITVINU

APIE SAVO NAMO
INSULACIJOS PROBLEMAS

Dabar yra lai-
kas tinkamai
įrengti savo
namą vasarai
ir žiemai.

Mes turime išdirbtą reputaciją pilno pasirinkimo A-1 rūšies
stoko lentų ir namams materialų.

CARR-MOODY LUMBER COMPANY

3039 SO. HALSTED STREET — TEL.: VICTORY 2-1272
STANLEY LITVINAS, Mgr. — LIETUVIAI SALESMONAI

MOVING

APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS
IS TOLI IR ARTI
(Nauji dideli trokštai - Gražūs ir tvirtūs namai)
(Nauji dideli trokštai - Gražūs ir tvirtūs namai)
JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 W. 69th Chicago 36, Ill. Tel. Ashland 5-9209

MOVING

INVEST in UNIVEST*

PELNINGAS IR
SAUGUS BŪDAS
TAUPYTI

CURRENT
Dividend Rate

4 1/2%

per annum

Effective April 1, 1960

**UNIVERSAL
SAVINGS**

AND LOAN ASSOCIATION

1800 S. HALSTED STREET
CHICAGO 8, ILL.
Phone MAYmarket 1-3070

* Universal Investment
Share Account

All accounts insured to \$10,000
by an Agency of the United
States Government.

SAFETY OF YOUR SAVINGS
INSURED
UP TO \$10,000
FEDERAL GOVERNMENT
GUARANTY

4 1/2%

current dividend

4 1/2% DIVIDENDŲ MOKAMA PAGAL VISAS TAUPYMO SĄSKAITAS.
Už 1 metų investavimo bonus mokama 4 1/2% dividendų kas pusmetį ir
dar išmokama po 1/2% už kiekvienus metus, 4 metams praėjus.

5%

on investment bonus

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 ARCHER AVENUE CHICAGO, ILLINOIS 60632
VALANDOS: Pirmadi., Antradi., Penkt. ir šeštadienį 9 v. r. — 4:30 p. p.
Trečiadi. uždarė; Ketvirtadi. 9 v. r. — 8 v. vak.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1729 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Haymarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
in Chicago \$16.00 per year, \$8.50 per six months, \$4.50 per 3 months. In other USA localities and Canada \$14 per year, \$7.50 per six months, \$4.00 per three months.
10 cents per copy, 10 c. on Saturday

Dienraščio kainos:

Chicagoje ir priemiestiuose
metams \$16.00
pusiui metų \$8.50
trims mėnesiams \$4.50
vienam mėnesiui \$1.50

Kitose JAV vietose ir Kanadoje
metams \$14.00
pusiui metų \$7.50
trims mėnesiams \$4.00
vienam mėnesiui \$1.50

Užsieniuose
metams \$18.00
pusiui metų \$10.00
vienam mėnesiui \$2.00

Nauienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 6 ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniai — iki 12 val.

Geras sumanymas: Laisvės Studijų Centras

Pereitą sekmadienį buvo atidaryta nauja švietimo institucija: Laisvės Studijų Centras — Freedom Studies Center. Jo tikslas geras ir gali būti labai naudingas.

Atidarymo ceremonijose dalyvavo šimtai žmonių iš artimų ir tolimų vietų. Jų skaičiuije buvo Amerikos Lietuvių Tarybos centro valdybos pareigūnai: pirmininkas Antanas Rudis, garbės pirmininkas Leonardas Šimutis ir 1-is vice-pirmininkas Dr. P. Grigaitis.

Laisvės Studijų Centro vyriausiasis uždavinys — nuodugniai pažinti demokratijos priešų mokymus bei sąjūdžius ir paruošti idėjinius kovotojus prieš tuos sąjūdžius.

Demokratijos priešų esama įvairių rūšių ir spalvų. Vieni jų atakuoja demokratiją iš dešinės — tai fašistai; kiti puola ją iš kairės — tai komunistai.

Fašistai buvo sumušti Antrajame Pasauliniame kare ir jie vargiai beatsigriebs. Bet komunistai dar yra galingi. Jie valdo dideles imperijas ir tam tikrą skaičių vidutinių bei mažų tautų.

Stipriausia komunizmo tvirtovė, žinoma, yra Rusija. Nors kiti turitrugabai daugiau gyventojų, bet militarinių ir ekonominių atžvilgiu Rusija yra kur kas galingesnė. Rusijos komunizmas yra daug geriau apsirūpinęs ir dvasiniais ginklais.

Rusija yra šių dienų komunizmo tėvynė. Įsigalėjęs Pirmojo Pasaulinio karo pabaigoje Rusijos carų imperijoje, jisai beveik pusę šimtmečio buvo skleidžiamas pasaulyje. Ginklo jėga ir terorui, pinigais ir apgauliniais prižadais, melu ir klaida jisai paėmė savo valdžion vieną šalį po kitos. Tomis ir kitomis priemonėmis pavyko jam atversti į savo tikybą ir Kiniją.

Komunizmui sekėsi dėl to, kad jo priešai nemokėjo su juo kovoti; o kovoti nemokėjo daugiausia dėl nežinojimo, kas yra komunizmas ir ko jisai siekia. Komunistai ėmė viršyti savo propagandą, nes turėjo išlavintų šitam darbui žmonių ir nesigailėjo pinigų jų protui apdirbti ("smegenims išplauti") ir jų veiklai finansuoti.

Maskvoje šitam tikslui yra įsteigtas "Lenino institutas" komunizmo propagandininkams ruošti. Jį lanko iš įvairių šalių atvykę asmenys, kurie paskui sugręžta į savo tėvynes komunizmą skelsti. Vieni jų yra kalbėtojai, kiti rašytojai, tretieji darbininkų unijų organizatoriai ir t. t.

O demokratinės valstybės nedarė nieko šitam komunizmo propagandai atremti! Nedarė nieko nė Jungtinės Valstybės.

Bet Amerikos politikos vadai, pagaliau, suprato, kad toliau taip eiti negalima. Ginklu sumuštas komunizmas nepalikus buvęs pavojingas laisvoms pasau-

lio tautoms, jeigu jisai nebus taip pat nugalėtas idėjiškai. Vėlokai susiprasta, bet geriau vėliau, negu niekad. Šito supratimo rezultate tapo įsteigtas Virginia valstybėje netoli Washington, D. C., Laisvės Studijų Centras. Jį remia prez. Johnsonas ir aukšti vyriausybės pareigūnai.

Lietuviai, dalyvavusieji jo atidaryme, linki jam sėkmės.

APŽVALGA

Raudonosios gvardijos žygiai

Komunistinėje Kinijoje dabar vyksta "kultūrinė revoliucija". Veikiausioji tos revoliucijos jėga yra "Raudonoji Gvardija". Ji pradėjo veikti po Kinijos komunistų partijos Centro Komiteto XI plenumo (pilnates) susirinkimo Pekine.

"Į miesto gatves", rašo Maskvos "Pravda", "išilijo pusian karine uniforma apsirengę jaunuoliai ir paaugliai su raudonais raištiniais ant kairės rankovės. Tai nariai "Raudonosios Gvardijos" — naujos Pekino studentų ir moksleivių organizacijos, atsiradusios "didžiosios proletarinės kultūros revoliucijos" eigoje. Jie prisiėmė "visą gyvenimą ginti pirmininką Mao".

"Mieste išklajuota daug rankraščių ir rašomomis mašinėlėmis parašytų, hektografinių ir spausdintų spausdintų pranešimų, atsišaukimų, ultimatumų "daczibao" (taip Kinijoje vadinami rankraščiniai sienlaikraščiai, parašyti stambiais hieroglifais) su įvairiais organizacijos reikalavimais ir nutarimais. Ji pareiškia, kad esanti pasiryžusi "sugriauti seną pasaulį ir sukurti naują".

Maskvos "Pravda" rašo, kad tie paaugliai ir jaunuoliai pakeičia senus gatvių, parduotuvių, restoranų, kirpyklių ir t. t. pavadinimus Pekine.

Kinų spauda tuos Pekino moksleivius vadina "mažaisiais revoliucijos pradininkais". Jiems pareikalavus, buvo uždaryta eilė politinės ir grožinės literatūros knygynų. Iš kitų knygynų išvežtos knygos ir išstatėjusios lentynose sudėtos naujausios Mao Tse-tungo knygelės ir brošiūros su jo eilėrašiais ir atsilaisvijo jo straipsniai. Čia pat pardavinėjami Mao Tse-tungo portretai.

Asmenų dievinimas, "asmenybės kultas".

Priešai užsienio muzikos "Raudongvardiečiai" reikalauja nedaryti plokštelių su

"feodaliniiais, buržuaziniais ir revizionistiniais" kūriniais. Jie nenori klasikinės muzikos — Bacho, Mozarto, Bethoveno, Liszt, Šopeno, Čaikovskio, Sostakovičiaus ir k.

Jie reikalauja uždrausti tarptautinius ir kinų šachmatus, nes, girdi, šachmatai "tarnauja feodalams ir buržuazijai".

"Revoluciniams" jaunuoliams reikalaujant, buvo išimti iš parduotuvių langų odelkolonas, kvėpalai, veido bei lūpų dažai ir pudra. Bet dar nėra uždrausti muilas, dantų šepetėliai, skustuvi ir kiti kiti daiktai.

Moksleiviai reikalauja, kad miesto parkuose būtų įrengtos vietos Mao Tse-tungo kūriniais skaityti.

Aprašydama tai, "Pravda" apgailestauja, kad "raudongvardiečių" veikla yra atkreipta prieš tarybinį — sovietinį komunizmą. Bet ji užmiršta, kad kinai pamėgdžioja rusus. Pekiną "raudongvardiečiai" daro tai, ką darė Lenino pasekėjai, ypač pirmaisiais po "oktiabrio" perversmo metais.

Leninas sakė, kad jisai sugrįš į buržuazinę visuomenę iš pagrindų ir tuose grįvėsiuose pastatys "laimės šventyklą visiems". Na, ir jie grįvė!

Kaip dabar kinai, taip seniau rusai bolševikai, niekino Vakarų literatūrą, meną, muziką ir teatrą; išimtinėje iš knygynų "buržuazines" knygas ir skelbė neapykantą "buržuaziniams" socialistams. Keitė miestų, apskrėčių ir gatvių pavadinimus.

Stalinas, eidamas toliau šita kryptimi, žudė ne tik miestų "buržuazius", bet ir sodžiaus "kulokus" (angarietišškai kalbant, "buožes"), prasišiekusius ūkininkus.

Leninas buvo paverstas šventuoju ir tokiu pat dabar nori pasidaryti Mao Tse-tungą. Rusijos bolševikai atmetė dideles jo ambicijas, bet ne jo principus. Komunizmo principų atžvilgiu, Mao Tse-tungas yra "leninistas"; o Leninas Maskva tebegarbina.

PASTANGOS KONTROLIUOTI GIMIMUS PIETINĖJE IR ŠIAURINĖJE AMERIKOJE

"Kokie Erodai turime mes būti, kad vieną Amerikoj net milijoną mus nepuolančių žmonių — negimusių kūdikų kasmet išjūdomė".
Jonas Adomavičius, M. D.

Specialus New York Times prestižą ir praktišką politinę galbendrądarbį Juan de Onis iš Recife, Brazilijoje, savo straipsnyje "Prieauglio spaudimas skatina Lotynų gimimų kontrolę" rugsėjo 19 d. m. rašo:

Visuomenei vis labiau susirūpinant gyventojų prieauglio problemomis, Lotynų Amerikoje pradedamos vystyti gimimų kontrolės programos. Kraštuose su kritiškai aukštomis gimimų ratomis įtakingsiems medicinos žmonėms vadovaujant daromos reikšmingos šeimų planavimo pastangos.

Pirmoji Brazilijos nacionalinė šeimų gerovės konferencija įvyko praėjusią savaitę Recife, kur spraga tarp gyventojų prieauglio ir ekonominės produkcijos dramatiškai pasireiškė. Čia susirinko daugiau kaip 200 daktarų, socialinių darbuotojų, kunigų, ekonomistų ir tarptautinių atstovų, ir kaip laikraščiai pranešė, Recife tą savaitę tapo ketvirtuoju Brazilijos didmiesčiu su daugiau kaip milijonu gyventojų, kai 1940 metais tame mieste gyventojų viso buvo tik 350,000. Recife augimas yra rezultatas didelio naujagimių derliaus ir gyventojų atplėdžio iš krašto sričių, kur gyventojų prieauglis žymiai pralenkia darbo galimybes žemės ūkyje.

Didelis nedarbas

Daugiau kaip pusė tų žmonių šiame mieste gyvena lušnyuose, kur beraštingumo yra daugiau kaip 50 nuošimčių. Uždarbių minimumas toje srityje yra \$30 mėnesiui. Nedarbas neturinčių patyrimo darbininkų tarpe yra aukštas. Daugelis vaikų minta elgetaudami arba ieškodami maitos to atmatų (garbage) dėžėse. Glycon de Palva, ekonomistas, kuris specializuojasi gyventojų problemomis, sako:

"Dabar mūsų Brazilijoje yra 85 milijonai ir 1970 metais (tai yra po ketveto metų) bus 100 milijonų. Jei dabartinė sparta nebus sulėtinta, šio šimtmečio pabaigoje mūsų bus 225 milijonai. Nėra tokios ekonominės formos pragyvenimo standartui išlaikyti tokiose sąlygose. Mes turime išvengti katastrofos".

Brazilijos dabartinis prieauglis yra 2.5 nuošimčio metų būgyje. Nacionalę šeimų gerovės Fundaciją įsteigė ir jai vadovauja Dr. Otavio Rodriguez Lima, 65 metų amžiaus, Rio de Janeiro universiteto medicinos fakulteto motininkystės mokyklos direktorius, kuris čia jau dvi dešimtis metų mokslina Brazilijos ginekologus ir obstetriskus (moterų gydytojus). Jis yra praktikuojantis Romos katalikas, turįs socialinį

liuvija ir Paragvajaus dar neturi

šeimų planavimo grupių. "Žmonės tam yra pribrędę", ji pasakė. "Reikalingi šioje srityje vadai tiems tabu pralaužti".

Jungtinių Valstybių parama

Reproduktyvės biologijos ir demografijos tyrinėjimai Lotynų Amerikoje yra remiami Population Council, Inc., New York, kuriai pirmininkauja David Rockefelleris ir Fordo Fondacija.

Brazilijoje šios srities daktarai jaučiasi patenkinti šeimų planavimo grupių pradiniu pasisekimu, bet atečiai jie namato nemažus finansinius sunkumus.

Dr. Walter Rodriguez, Fundacijos sekretorius, pareiškė:

"Norint pasiekti tikro gyventojų augimo ratų sumažėjimo, mes turime pasiekti kokius 10 milijonų moterų. Tai pareikalaus milijonų dolerių metams specializuotose centruose ir klinikose. Tai milžiniška pastanga".

Brazilijos vyriausybė kol kas viešai neparodė, kad būtų linkusi programai remti. Romos katalikų bažnyčia laukia popiežiaus Pauliaus VI sprendimo gimimų kontrolės reikalu, bet sąjūdžiui nepalankumo nerodo.

Kaip gi Jungtinės Valstybės

Dr. Howard Rusk, M. D., straipsnyje New York Times "Support for the Pill" praneša, kad Maisto ir Vaistų Administracija (FDA) užėmė palankią poziciją dėl per burną imamų (oral) kontraceptivų (piliulė).

"Praeitą mėnesį FDA patariamasis komitetas nusprendė, jog nėra įrodymo, kad per burną imamieji kontraceptivai (piliulės) būtų nesaugūs. Tas sprendimas milijonams "piliulės" imančių Amerikos moterų suteiks didelę pagūdą.

Tos moterys savo daktarų dažniausiai klausinėja dviejų dalykų: "Ar jos veikia?" ir "Ar jos saugios?" Atsakymai į pirmąjį klausimą yra aiškūs taip; atsakymas į antrąjį taip pat yra pozityvus.

Amerikos Medicinos Asociacijos (AMA) Žmonių Reproduktyvės komitetas birželio mėnesį pranešė: "Per burną imamų kontraceptivų (oral contraceptives) efektingumas faktiškai yra šimtaprocentinis, tikrai aukščiausias, jei neskaityti chirurginės sterilizacijos arba visiškos abstinencijos".

Maisto ir Vaistų Administracijos atsakymas į klausimą "ar saugios, nors šiek tiek santūrus, tačiau irgi yra teigiamas. Atsakymas teigia, jog šiuo metu nėra įrodymo, kad gimimų kontrolės piliulės būtų "nesaugios" žmonių vartosenai".

Piliulės vartotojų skaičius iš 408,000 1961 metais padaugėjo iki 5,000,000 1965 metais. Toliau apskaičiuojama, kad vartotojų skaičius iki 1970 metų padaugės

(Nukelta į 5 psl.)

Ar bendros kalbos nenuves prie bendrų darbų?

Rašo J. BUOŽENAS

10

Taip gražiai nutiesus Bažnyčios politikos gaires sovietikų sąlygų aplinkumoj, vyskupas Ramanauskas paliktas gyvas ir jam leista būti Telšių vyskupu iki pasimirė 1959 metais. Tik tada jis išvadavo iš vergijos pančių, kuriuos jis kantriai nešė kartu su visa lietuvių tauta. Tremtiniai lietuviui verta atidžiai perskaityti šios bažnyčios vadovų dokumentus.

IONO BUOŽENO PRISIPAZINIMAS

Prisipažįstu, kad šiam darbui sovietinė medžiaga naudoja ne taip kaip sovietikos mokslo žinovai daro, būtent: cituoja sovietinius šaltinius pažodžiui ir jų tiksliaus faktus priima ar atmeta duodami savus argumentus. Taip ir mūsų žinovai parašę straipsnį sovietiniais reikalais, dažnai nurodo dešimtį sovietinės literatūros šaltinių — bazę saviems išvedžiojimams.

Pripažįstu teisę kiekvienam tikėti sovietiniais "faktais" ir "dokumentais", bet Skaitytojui primenu, kad mano atvejį skir-

tingas — mano "dokumento viršelyje padėta kruvina ranka su iškeltu kryžiumi. Iš pirmo pažvelgimo tai bausis vaizdas, bet, išsiūrėjus, jame galima išvėgti simbolizmą, kad Bažnyčia gali būti sukrūvinta kovoje už kilniuosius žmonių idealus.

Turime jaunų akademikų, kurie šventai tiki, kad sovietijoje gyvenimas keičiasi, kad bolševizmas vystosi į priimtinas formas. Prieš 30 metų tuo reikšiniu ir mes, tada jaunuoliai, tuo tikėjome. Po keletrių metų patyrėme tobuliausio teroro režimą.

Gražiaus šūkais komunistai švaistėsi tada, švaistoti ir dabar, "kovoja" už skriaudžiamuosius.

Nerasdamas geresnių šaltinių, esu priverstas naudoti sovietinę medžiagą. Paslapčiomis ją daug kas naudoja, bet nevisada vykusiai. Kitas nuvažiuojęs į Tėvynę apsilankyti, užsideda akinius, kurie šviesos nepraleidžia ir jo sąžinė lieka nesudrumsta. Kitam ji sudreba, kai sužino, kad nukentėjo jam artimas ir brangus žmogus.

Minėty sovietinį leidinį paskaičius, sudrebėjo mano sąžinė, kad aš nieko savo Tautai nepadėjau sunkiausiais jos kovos metais. Dabar ir mano prisipažinimas: sovietiniame leidinyje kunigai ir vyskupai kalba skirtingai — jie dėsto sovietinius faktus, sovietines pažūras ir neturi

to laisvo pasisakymo, faktų paaiškinimo kaip leista mano darbe. Jei sovietiniame darbe aiškiai atsispindi komunistų partijos galvosena, tai visai galimas dalykas, kad šiame darbe atsispindi ir nekuriu mano, Buoženo, išgyvenimai ir gyvenimo samprata, įvairių klystėklių istoriškas apsvaistymas.

Nė vieno vyskupo aš nepažinojau ir todėl neturiu pilno vaizdo. Kažkaip nejučiomis gavosi įspūdis, kad vyskupas Borisevičius tiesi, tvirta asmenybė ir todėl sovietams visiškai nepriimtinas. Neišvengiamai sovietiniame "dokumente" ryškėja apie jį pintas vortinklis ir gėdinga sovietų kapituliacija, patiekus įrodomąją medžiagą, kad jis buvo vokiečių parašutinininkų laiškanes.

Gal kiek švelnesnė, lankstesnė asmenybė buvo vyskupas Ramanauskas, kuris dirbdamas savo darbą, visomis jėgomis stengėsi išvengti sovietų priekabių ir taip gelbėti lietuvių gyvybes. Šiandien tenka neužmiršti, kad koezistencijos bazę jis mėgino kurti sovietiniame kalėjime, išgyvenimų kankinimų palaužtas. Tai buvo kelio ieškojimas vergijoje.

Kas veda į koezistenciją laisvo pasaulio kataliką ir dvasiškių viršūnę? Tai misteriškas ir nišlingas klausimas, kurio mano protavimas nepajėgia narplioti. Kas

verčia gerą kataliką, gerą patriotą, buvusį kovotoją ir vadą, čia, laisvame pasaulyje gyvenantį, nusilenkti prieš brutalią komunizmą jėgą, puliti prie pasityčiojimui pabertų trupinių, atsisakant kovos ir paniekos priešui. Nevenias koezistencijai labai iškalbingas — būtų įdomu išgirsti jo išpažintį.

Baigiant, vėl prieš mano akis stoja pažįstamo kunigo klebono Janausko asmenybė, apie karį irgi buvo pintas žinoviškas ir profesionališkas tinklas. Stoją prieš mano akis ir jaunuolis Antanas Laiskus, taip pat pažįstamas, iš geros šeimoms, talentingas ir daug žadantis. Pirmosios okupacijos dienomis jis buvo įtariamas Vilniuje kaip slapta komunizmo bendrakeleivis, vokiečių okupacijos metais santykiavęs su vokiečių saugumu, o antrosios okupacijos metais atsidūręs pas pažįstamą kun. Janauską ir... saikindas kaip kovotojas partizanais prieš komunistus. Nekaltai jo vardas minimas sovietiniame dokumente, bet minimas. Galima tik nujausti, kad šis asmuo įsibrovė į patį pasipriešinimo kovos branduolį. Šiandien jis užsitaravęs sovietų poliētis ir tūdija apie praėjusių įvykių žiaurumus sovietinėje spaudoje. Tai koezistencijos pirmūnas. Ir taip visa eilė valstiečių, inteligentų, kunigų, kurie dirbo ir kovojo anais

metais, kurie žuvo kulkos, ar išdavimo pūkirsti.

Taip, nejučiomis, atsidengia krauju pasrūvę lietuvių tautos istorijos puslapiai. Jie, deja, okupanto redakcijos iškraipyti, užtemdyti, bet neišvengiamai tiekia mums nežinomą medžiagą ir faktus. Neinėjau skaitytojui siūlyti išvadų, pamokymų, bet patiekti svarstymų, kuriuos jis pats turėtų gilinti ir ieškoti įvykių priežastinumo. Daugelis reikišnių nėra rezultatus tik po daugelio metų. Ypatingai tas reikišias tautos gyvenime, kur teigiamai ir neigiamai pasireiškia kraujasi lyg į kokį sandėlį, išryškėdami tik kritiškais metais.

Sovietų tikslas, kad jaunoji karta užmirštų kovos už laisvę kankinius ir žuvusius. Visomis galimomis priemonėmis jie niekinami, stengiantis apžiežinti jų moralę, kitais atvejais, įrodinėjant jų kovos beprasmiškumą.

Mano giliu įsitikinimu, kiekvienas lietuvių tautos pasipriešinimo aktas prieš priespaudą yra prasmingas ir vertas gėlos pagarbos.

(Pabaiga)

Skaitykite ir platinkite
Dienraštį "Naujienuas"

DR. ANNA BALIŪNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofisio telefonai: PROspect 8-3229
Rezidencinis telefonai: WAibrook 5-5076
Valandos: kasdien nuo 10 iki 12 val.
iš ryto ir nuo 7 iki 9 val. vak. Treč.
užduotyta. Kitu laiku susitarus.

Rez. tel. 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
AKUSEKCIJA IR MOTEKŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building), tel. LU 5-0446
Pirmą ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsispaus, skambinti iki 3-0001
Telefonai: PROspect 8-1717

DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
tikiai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiadienį ir sekmadienį užduotyta.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisai: HEmlack 4-5849
Rezid.: 386-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadienį, ketvirtadienį, nuo 1-4 ir 7-9;
antradienį, penktadienį nuo 1-5, treči.
ir šeštadienį tikiai susitarus.

Tel. ofiso: HE 4-1414, rez. RE 7-4667
DR. BR. GAIZIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Valandos: 1-3 ir 6-8 val. po pietų
kasdien. Šeštadieniais 1-4 val. p. p.
ir sekmadieniais užduotyta

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Treč. ir šeštadienį užduotyta
Ofisio tel.: PORTsmouth 7-6000
Rezidencinis telefonai: GARDen 3-7278

GRovehill 6-1595
DR. ALDONA A. JUŠKA
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTE
IR PRITAIKO AKINIUS
PERSIKELIŲ
8058 So. WESTERN AVENUE
Valandos: tikiai pagal susitarimą.

DR. A. KAVALIŪNAS
VIDAUS IR KRAUJO LIGOS
5540 So. PULASKI RD.
Ofisai: 585-2525
Rezid.: TRIangle 3-0281
Priėmimo valandos: Pirmadienį, Antradienį,
Ketvirtadienį, Penktadienį, 2-4 val. p. p.
ir 6-9 val. vak. Trečiadienį ir sekmadienį
Kitu laiku pagal susitarimą.

Tel. ofiso ir buto OLYmpic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th Street, Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-9 val. vak.
išskyrus trečiadienį.
Šeštadieniais 12 iki 4 popiet.

Tel. ofiso: PR 8-7773; rez.: PR 6-4732
DR. A. MACIŪNAS
CHIRURGAS
2858 W. 63rd STREET
Val.: pirmadienį, ketvirtadienį, 5-8 val. vak.,
antradienį, penktadienį, 1-4 popiet.

Ofisio tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencinis telefonai: PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir
nuo 4-8 val. po pietų. Šeštadienį, nuo
9:00-2:00 p. p.
Trečiadieniais užduotyta.

Phone: NEvada 8-7048
DR. A. MONTVIDAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Room 322
4010 WEST MADISON STREET
CHICAGO, ILL. 60624
Valandos: kasdien nuo 10 ryto iki
3 p. p. Vakara: pirmadienį, ketvirtadienį,
nuo 6 iki 8 val. vakaro.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
OFISAS 2454 WEST 71st ST.
Val.: antradienį, nuo 2-5 po pietų,
ketvirtadienį, nuo 6-8 vak.
Ofisio telefonai: 776-2880
Rez. telefonai: PR 9-6730

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Marquette Parko ofisai 2750 W. 71 St.
Tel. 925-8296
Val.: 10-12 val. r. ir 7-8 val. vak.
Šeštadienį, 10-12 val. ryto.
Kitas ofisai 4644 So. Ashland Ave.
Tel. CL 4-2896

Valandos: 2-5 val. p. p. kasdien.
Sėkmadieniais ir trečiadieniais
abu ofisai uždaryti.
Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisai: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirmadienį, antradienį, trečiadienį,
ir penktadienį 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadienį
2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

Pastangos kontroliuoti...
(Atkreipta 18-4 psi.)
iki 10,000,000 ir 1985 metais iki
19,000,000.

Maisto ir Vaistų Administracijos komisijonierius Dr. James I. Goddard pranešė, kad jo įstai-ga norėtų pradėti studijas (tyrimus) su kokiomis 50,000 moterimis ir eventualiai su bent 500,000 moterų. Tuo pačiu metu Dr. Goddard pranešė, kad raporto pasekmėje FDA greitu laiku atsiims savo rekomendaciją varžyti piliulės vartojimą.

Kadangi piliulės yra duodamos tik pagal daktaro receptą, kiekvienas daktaras turi pats vertinti šį kontracepcijos metodą jį patal-gindamas su kitais turimais metodais.

Dr. Rusk baigia savo straipsnį sekančiai:

Maisto ir Vaistų Administracija ir jos patariamasis komitetas, kuriam pirmininkauja Dr. Louis M. Hellman iš Downstate Medical Centro Brooklyne, yra nusipelnę įvertinimo už tokį išmintingą, objektyvų raportą. Jų išvados yra panašios kitiems raportams, kokius neseniai paskelbė Britų vyriausybė ir Pasaulinė Sveikatos Organizacija. Tos išvados at-sakė į du didesnius klausimus — "Ar jos veikia?" ir "Ar jos saugios?" — teigiamai — taip". J. Pr.

"NAUJENOS" KIEKVIENO DARBO ŽMOGAUS DRAUGAS IR BIČIULIS

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofisio telefonai: HEmlack 4-2123
Rezidencinis telefonai: GIBson 8-6195
Pirmą ligonius pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti telefonu HE 4-2123
Jei neatsispaus, tai telefonai: GI 8-6195

Tel. Ofiso: 847-5800; rez. PR 6-4250
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35 STREET
(Kampas Halsted ir 35-os gatvių)
Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p.
ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 1-4 p. p.
Trečiadienį ir sekmadieniais užduotyta.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandžai, Speciali pagalba kojoms (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telefonai: PROspect 6-5084

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI
DR. ANT. RUDOKAS, Opt.
4455 So. CALIFORNIA, YARDS 7-7381
Tikrina akis, pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.
Valandos: 1 v. p. p. iki 8 val. (trečiadienį, užduotyta), šeštadienį, 10 ryto iki 1 p. p.

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. ŠERENAS
2047 W. 67th Pl. WAibrook 5-8063

MOVING
Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
3415 So. LITUANICA Avenue
Tel.: FRontier 6-1882

GRADINSKAS
Beveik visos svarbiausios
TV PROGRAMOS —
SPALVOTOS.
Ateikit pas mus pasižiūrėti.
2512 W. 47 ST. • FR 6-1998
FONOGRAFI • HI-FI STEREO

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10-11 val. ryto. — Šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Vkaruškės: Pirmadieniais 7 v. v.
Tel.: HEmlack 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

"Rašome" lietuviškai! Amerikos Lietuvių Montessori Draugijos Vaikų Namelių auklėtiniai dirba su stiklinio popieriaus raidėmis mokindamiesi rašymo principus. Nuotrauka VL Juknevičiaus

TRUMPAI

— Dail. Vandos Pažukaitės dailės darbų paroda buvo atidaryta rugsėjo 14 d. Willsted meno galerijoje Windsor, Kanadoje ir tęsis iki rugsėjo 29 d. Išstatyta 42 darbai: aliejus, guasas, lino raiziniai spalvoti grafikai ir piešiniai. Keletas iš jų kūrinių yra ir Lietuvos motyvu — Vilniaus vaizdų ir Palangos vaizdelių. Dail. V. Pažukaitė mokėsi Lietuvoje Panevėžyje ir Zikaro studijoje, o 1940 m. baigė Kauno Meno mokyklą. Toliau studijavo Vilniaus Meno Akademijoje. Tarpe 1945 ir 1947 m. dėstė meno dalykus Panevėžio vidurinėje mokykloje. Nuo 1947 iki 1955 m. dirbo Sibiro darbo stovyklose. Grįžusi iš Sibiro į Lietuvą, tęsė savo profesijos darbą. 1965 m. ji atvyko į Kanadą (Toronto). Europoje Pažukaitė buvo suręngusi daug parodų: Pragoje, Budapešte, Maskvoje, Leningrade, Varšuvoje ir kt.

— Dail. J. Pautienius ir skulptoriaus Dagio paroda Toronte (Kanadoje) gerai pasisekė. Abu kolegos pardavė nemažai darbų.
— Dail. A. Rūkštelės 60 metų amžiaus sukakties proga rengiama jo darbų paroda spalio 1 d. Čiurlionio galerijoje Chicagoje. Paroda tęsis iki spalio 9 d.
— Kun. Benediktas Sugintas išvažiuoja į Clevelandą, kur šv. Jurgio parapijoje prabus iki spalio 16 dienos. Vėliau kelioms dienoms jam teks pabūti Mundelein, Ill. Chicagoje jis tikisi vėl būti tikiai spalio 21 dieną.
— Dail. inž. Mikalojus Jonauskas savo atostogas praleido vakarinėse valstybėse: ap-lankė įdomesnes vietas — Yellowstone National Park, Mountains ir t. t.

— Solistė Nerija Linkevičiūtė dainuos Derliaus šventės baliuje, kuris įvyks š. m. spalio mėn. pirmą dieną, 7 val. vak. Jauni-mo Centro namuose.

Susan Spottless says:
KEEP AMERICA BEAUTIFUL

Arkivyskupas pas masonus
N. Y. T. iš Chicago praneša, kad arkivyskupas John Cody dalyvaudamas masonų šeštame metiniame atžymėjimų įteikimo bankete savo kalboje penkiame šimtam masonų ir jų žmonių pasakė, jog Ekumeninė Taryba (praeitis Romos bažnyčios susirinkimas) "pa-liko pasaulį gilių įspaudą" ir kad tos Tarybos dvasia "ir mane atvedė šį vakarą daly-vauti su jumis šioje džiaugs-mingoje progoje".

Arkivyskupas pasakė, kad Masonerija ir kitos vyrų ir moterų draugijos, įsteigtos specifiniams tikslams, "nebu-vo įsteigtos antireliginiais mo-tyvais, bet žmonės susėjo, kad galėtų prisidėti prie žmonijos pagerinimo".

Gerokas skaičius ir kitų ka-talikių prelatų yra kalbėję ma-sonų grupėms, kaip tai Bos-tono arkivyskupas kardinolas Richard Cushing, ir Fort Way-ne — South Bend, Ind. vysku-pas Leo Papsley.

VISOS TIKYBOS GEROS
Du mokiniai atpardavo tiky-bas. Pagaliau, vienas tarė: "Visos religijos yra geros, nes kiekvie-na turi švenčių".

Vienerių Metų Mirties Sukaktis

A. A.
MARY SLAJUS
GIMUSI KASIULIS
Gyveno Albuquerque, New Mexico
Anksčiau gyv. 7206 So. Troy St., Chicago, Ill.

Mirė 1965 m. rugsėjo mėn. 28 dieną 7:15 val. ryto, sulaukusi 74 metų amžiaus. Gimusi Lietuvoje.
Palaidota ketvirtadienį, rugsėjo mėn. 30 dieną 1:00 val. po pie-tų Sunset Memorial Park, Albuquerque, New Mexico.
Paliko nuliūdę: vyras Joseph, dukta Marie de Fevre, žentas Jay, anūkė Karen Wilburn, proanūkai ir giminės.
Mes Tavęs, mūsų brangiausioji, niekuomet neužmiršime. Tu pas mus jau nebesugrįši, bet mes anksčiau ar vėliau pas Tave nuei-sime. Tėbūna Tau lengva ši žemėlė.
Nuliūdę lieka:
Vyras, dukta, žentas, anūkė, proanūkai ir giminės

Šešerių Metų Mirties Sukaktis

A. A.
ONA ŽELVIS
Gyv. 3225 So. Lowe Ave.

Mirė 1960 metų rugsėjo mėn. 28 dieną, sulaukusi 70 metų am-žiaus. Gimusi Lietuvoje, Tauragės apskr., Skaudvilės vals., Adakavo parap., Giržadų kaime.
Palaidota Sv. Kazimiero kapinėse.
Paliko nuliūdę: dukta Gladys Wells, sūnus Frank, brolis Frank Jankauskas ir kiti giminės.
Sv. mišios buvo atlaikytos šv. Andriejaus parapijos bažnyčioje.
Prašome visus giminės, draugus ir pažįstamus ją prisiminti savo maldose.
Mes Tavęs, mūsų Brangiausioji, niekuomet neužmiršime. Tu pas mus jau nebesugrįši, bet mes anksčiau ar vėliau pas Tave nuei-sime. Tėbūna Tau lengva ši žemėlė.
Nuliūdę lieka:
Duktė, sūnus, brolis.

Susirinkimų ir parengimų PRANESIMAI

— Lietuvių Moterų Piliulių Lygos susirinkimas įvyks šį ketvirtadienį, rugsėjo 29 dieną 7:30 val. vakaro Lie-tuvių Auditorijos mažoje saleje. Na-rės prasomos atsilankyti, nes bus iš-duodami svarbūs raportai ir teks ap-tarti svarbius klausimus. Po susirin-kimo bus užkandžiai.
E. McNamee, nut. rašt.

— Chicago Lietuvių Suvalkiečių Draugijos susirinkimas įvyks šį tre-čiadienį, rugsėjo 28 d. 8:00 val. vak. Hollywood Inn svetainėje, 2417 West 43rd Street. Kadangi tai pirmutinis susirinkimas po atostogų, tai bus daug svarbių dalykų aptarti ir raportų iš-duoti. Nariai prašomi į šį susirinki-mą atsilankyti.
E. McNamee, nut. rašt.

"NAUJENOS" BOLŠEVIKAMS YRA RAKSTIS JŲ AKYSE

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GELINČIA
GELES VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

LOVEIKIS Telegrama i Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėles Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams
3316 So. Halsted St. YARDS 7-7308

GELININKAS (PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje gražiausios gėlės ir vainikai, antka-pių papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st STREET
Telefonai: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th AVE., CICERO
Telefonai: TOWNhall 3-2108-9
TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

John F. Eudeikis
Laidotuvių Direktorius
SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YARDS 7-1741 — 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonai: LAfayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Laidotuvių Direktoriai
MAŽEIK & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYŠ MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijų

AMBULANCE PATARNAVI-MAS DIENA IR NAKTĮ
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

L. BUKAUSKAS IR SŪNUS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COmmodore 4-2228

BUTKUS - VASAITIS
1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone, OLYmpic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVENUE. Phone: YARDS 7-3401

STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YARDS 7-1138-1139

PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: YARDS 7-1911

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

"Juodoji jėga" užmušė civilinių teisių bilių

Jacob Javits, New Yorko senatorius respublikonas, kalbėdamas negrų auditorijai New Yorke pasakė, kad "juodosios jėgos" smurtas suvaidino žymų rolę, kad senatas nebus savo už civilinių teisių įstatymą. Javits pasakė, kad baltųjų atslūgis (backlash), prasidejęs dėl smurto veiksmų negrų getuose, "buvo tas katalistas, kurs išaukė tokią pragaistingą reakciją visai Amerikai ir patiems negrams".

Jis pasakė savo auditorijai, kad nuotaikoms pakeisti, negrai turi protestuoti prieš mokyklų principalų ir policininkų užpildinimą vien tik dėl to, kad jie yra balti".

Daugiausiai nukentėję civilinių teisių biliaus įstrigimo, sako sen. Javits, tie negrai, kurie yra klusnūs įstatymams geri piliečiai, besistengę dirbti dėl rasių santykių pagerinimo. Jie neteko vieno savo galinėjusiojo prieš fanatizmą ginklo, tai moralinės įtaigos.

Dr. Martin Luther King savo kalboje Philadelphijoje laikėsi kiek kitokios nuomonės. Jis sakėsi netikintis, kad "juodosios jėgos" sūkis užmušė civilinių teisių įstatymą, bet sutiko, kad tas sūkis vis

PRANEŠIMAS

Nuo spalio 1 dienos
1966 metų

J. KARVELIS & Co.

World
Parcel Service

Persikelia

į naujas patalpas

2501 W. 71st Street

Tel. 471-1424

LEO'S SINCLAIR SERVICE
Leonas Francus, Sav.
Stabdžiai, sankabos, transmisijos —
(Standartinės ir Automatinės)
ir motorų remontas. — Towing.
5759 So. WESTERN AVE.
Tel.: PR 8-9533

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
IR KITUS KRAŠTUS

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer,
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

SIUNČIAMSI SIUNTINIAI
į Lietuvą ir kitus kraštus.

DIDELIS PASIRINKIMAS
MEDŽIAGŲ IR KITŲ PREKIŲ.

EXPRESS
GIFT PARCEL SERVICE
3320 So. HALSTED ST.

LA 3-2021

L. KAVALIUSKIENĖ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Licenzijuota lietuvių įmonė, registruota U. S. Department of Justice

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2608 W. 69th St., Chicago 29, Ill. — Tel. WA 5-2787

2501 W. 69 St., Chicago 29, Ill. — Tel. WA 5-2737

3212 So. Halsted St., Chicago 8, Ill. — Tel. CA 5-1864

DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje pagamintų prekių labai prieinamomis, žemesnėmis negu kitur kainomis.
KREIPKITES į mūsų vienintelę Chicagoje lietuvių įstaigą, turinčią teisę SAVO VARDU siųsti siuntinius tiesiai iš Chicago į Lietuvą.
Vedėjas: E. ir V. ZUKAUSKAI

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkų Reikia

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkų

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

WOMEN

WE HAVE OPENINGS AT OUR WAREHOUSE AND GENERAL OFFICES FOR BOTH SKILLED AND UNSKILLED LABORERS. WORK MONDAY THROUGH FRIDAY 8 TO 4:30. GOOD STARTING SALARY, FREE BLUE CROSS AND BLUE SHIELD, FREE LIFE INSURANCE, 20% DISCOUNT AND FREE COFFEE AT LUNCH. PHONE WEEKDAYS MISS MILLER HA 7-3130

LERNER SHOPS
310 WEST POLK STREET

LIVE IN THE LAND OF SUNSHINE AND \$\$\$
"SOUTHERN CALIFORNIA"

REGISTERED NURSES —
NEEDED AT ONCE!

Starting salaries \$550—\$675 per month; 2, 3 and 4 weeks paid vacation, medical and surgical insurance, plus many other benefits.

WRITE OR CALL DIRECTOR OF PERSONNEL,

ST. JOHN'S HOSPITAL

333 N. F STREET

OXNARD, CALIFORNIA

LIGHT ASSEMBLERS DO YOU WANT?

- ◆ TOP STARTING SALARY
- ◆ PERMANENT POSITION
- ◆ AUTOMATIC INCREASES
- ◆ CTA TO DOOR
- ◆ LIGHT PLEASANT WORK
- ◆ NO EXPERIENCE NECESSARY

APPLY NOW

ASSOCIATED

MILLS, INC.

618 W. Jackson

REIKALINGA ŠEIMININKĖ
Valymas, skalbimas, paprastas virimas, gyventi vietoje, 5 dienas savaitėje, geras atlyginimas. Maloni aplinka, geri namai tinkamam asmeniui, reikia šiek tiek mokėti angliskai, reikalingos rekomendacijos. Skokie. Tel. 674-9107 po 4 val. p. p.

SEIMININKĖ
Asmuo norintis tapti šeimos nariu, bet ne tik norintis darbo. Atskiras kambarys, mokyklinio amžiaus vaikai. Atlyginimas nematytas. Reikia šiek tiek mokėti angliskai. HIGHLAND PARK. Tel. 831-4827

ma trumpais trijų šešioliukų colio dalių ilgumo plaukelyčiais, kurie Argonne atominėje laboratorijoje įradijuojami ir tada "išaudomi" ligoninių vėžio votis, kur trunka apie 27 dienas, kol iš jų vieliųjų radiacija išgaruoja, o tuomet vielos gabaliukai galima pašalinti. Daromi bandymai ir su kitais radioaktyviais metalais, bet chromiumas randamas ypač tinkamu.

Sektinas Jewel pavyzdys

Chicago Daily News praneša, kad nepaisant kilančių maisto kainų, Jewel krautuvis sugalvojo ir pradėjo vykdyti įdomų kainų nupigūnimo planą, bent 2,327 rūšių prekėms.

Maisto kainos Chicagoje pakilo dar 2.4 nuošimčiais aukščiau už pernai šio mėto buvusias kainas, o visame JAV krašte pakilo 1.3%.

Kaip Jewel daro? Jie nuo arti pusrčio tūkstančio rūšių prekių numušė kainas nuo 2 centų iki 30 centų nuo kiekvieno dalyko. Normaliai perkantis tuo būdu per savaitę sutaupęs nuo \$3 iki \$7. Žinoma, kainos numuštos negendamos prekėmis ir tokioms maisto prekėms, kurios yra arba konservuotos kenuotos arba džiovintos. Greit gendančios prekės, kaip tai vaisiai, daržovės, mėsos ir pieno produktai pasileika nenupiginti.

Jewel rizikavęs tokį nupigūnimą dėlto, kad savo krautuvių grandinėje parduoda labai daug, tad padaro sau užtektinai pajamų, nors teudirbant vos nuo 1½ 1% nuošimčio.

Laimingos kelionės

— Ar ponas Paukštis nieko neparašė iš kelionės savo nauju automobiliu?

— Ir kaip dar! Parašė net dukart. Vieną iš ligininės, antrą iš kalėjimo.

SKAITYK PATS IR PARAGINK

KITUS SKAITYTI

NAUJIENAS

IMMEDIATE OPENINGS

1st AND 2nd SHIFTS
Recently increased day work wages and benefits.
Full Time and permanent.

WORK CLOSE TO HOME

Plus have good working conditions.
We need the following qualified men:

ASSEMBLERS, WELDERS,
MACHINE OPERATORS

APPLY PERSONNEL DEPT.:

Mr. FRED SCHULTZ

KELLY

6720 No. Tuetonia Milwaukee, Wis.
Tel. 352-1000

RCA

T. V. TECHNICIANS
APPLIANCE TECHNICIANS

Immediate openings. Excellent salary and benefits.

Call RON KIELAS 467-5900

RCA SERVICE CO.

A DIV. OF RADIO CORP. OF AMERICA
An Equal Opportunity Employer

PRESS OPERATORS

IN CORRUGATED INDUSTRY

Openings now exist — for experienced press operators on 1st, 2nd and 3rd shifts.

GOOD STARTING SALARY WITH FULL COMPANY BENEFITS.
This is a dynamic organization with excellent opportunities for advancement. — Apply personnel office

CONSOLIDATED PACKAGING CORP.

2425 So. Rockwell St.

MACHINE OPERATORS

AND

TRAINEES

ENGINE LATHE

AND

MILLING MACHINE

LARGE WORK

SMALL LOTS

Permanent Job

With Advancement

Many Company Benefits

Including Profit Sharing

APPLY

KOMAREK - GREAVES

& CO.

2945 N. MOZART STREET

Call anytime

588-6860

Negras paskirtas pašto viršininku

Pracitą pirmadienį įvyko įvesdinimas į pareigas naujai paskirto Chicago pašto viršininko, negro Henry W. McGee, 56 metų, šio paties pašto ligšiolinio tarnautojo, kurį kaip tinkamiausią toms pareigoms rekomendavo senatorius Paul Douglas. Ligšiolinis viršininkas Harry H. Senrow atsistatydino, kadangi kandidatuoją į Cook apskritys tarybos pirmininkus.

McGee pasižadėjo pagerinti miesto laisvą ir siuntinių tvarkymo ir pristatymo tinklą ir laikytis "visiemis lygios" politikos. Chicago paštas skaitomas didžiausiu visoje Amerikoje. Turi 28,000 tarnautojų.

Rotšildo buhalteris

Senis baronas Rotšildas pritarė kantrybės, matydamas, kad jo buhalteris kasdien pavėluoja į darbą. Vieną dieną jis pasiūkia buhalterį ir sako:

— Sakyk, Majeri, kiek valandų pats miegi? Kurį valandą keliesi?

— Miegau aštuonias valandas, keliuosi aštuntą lygiai, atsakė Majeris.

— Lygiai aštuntą turėtum jau būti ofise, kalbėjo baronas Rotšildas. — Matai, tamsta, aš baronas ir tai keliuosi kasryt lygiai šeštą valandą. — Tamsta jau nuo šeštos valandos ryto esi baronas, atsakė Majeris. Man būti menku buhalteriu visiškai užtenka nuo aštuntos.

SKAITYK PATS IR PARAGINK

KITUS SKAITYTI

NAUJIENAS

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių

WAITRESS — BUS BOYS

DISH WASHERS

All shifts, good pay.

Contact Mr. Whitney

At

VE 5-3355 or BR 3-4626

VE 5-3355 or BR 3-4626

VE 5-3355 or BR 3-4626

VE 5-3355 or BR 3-4626

VE 5-3355 or BR 3-4626

VE 5-3355 or BR 3-4626

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zeme — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zeme — Pardavimui

PASKOLOS, PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MĖNESINIAIS ISSIMOKEJIMAMS

DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI

BUTŲ NUOMAVIMAI — NOTARIATAS — VERTIMAI.

DRAUDIMO AGENTŲRA PATARNAUJA VISAIŠ DRAUDIMŲ REIKALAIŠ

BELL — REALTY

J. BACEVICIUS

6455 So. Kedzie Ave. — PProspect 8-2233

• NAMŲ IR BIZNŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS • NOTARIATAS

• PATVIRTINTI VERTIMAI • IMIGRACIJOS POPIERIAI

• PAJAMŲ MOKESČIAI — INCOME TAX

Čia gaunama soc. draudimo knygelė lietuvių k. Kaina \$1.00.

LEONAS REAL ESTATE

2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

PIRKĖJAMS VISADA TURIME

GERŲ NAMŲ

VALDIS

REAL ESTATE

2458 W. 69th Street

Tel.: RE 7-7200

PERKAME, PARDUODAME, MAI-
NOME įvairaus dydžio namus visur.
Parūpiname paskola, visokeriopą ap-
draudą, veikia notariatas.

NORVILA

REAL ESTATE AND BUILDERS

2658 WEST 59th STREET

PProspect 8-5454

MORINIS, 4 butai: 6, 2x3 ir 4 kamb.,
centr. šild., 2 auto garažas, 33 pėdų
sklypas, didelis, tvirtas namas.
2x4 MORINIS, gazo pečiai šildo-
mas, 2 auto garažas. \$17,000.
MEDINIS 4 ir 5, gazo peč. šild., šva-
rus, nebrangus.
MORINIS bungalow 6 kamb., centr.
šild., 2 auto garažas.

SIMAITIS REALTY

& INCOME TAX SERVICE

2737 WEST 43rd STREET

CL 4-2390

PARDUODAMAS paveikslė matomas
18 kambarių nuomavimo namas (room-
ing house). Taksai tik \$120, o mė-
nesinės pajamos ... \$500.00. Parda-
vimo priežastis — mirtis šeimoje.
Imokėjus sutartą dalį, likusią sumą
leisui mokėti po \$100 į mėnesį.

F. MICKUS,

236 Court St.

HOT SPRINGS, ARK.

Tel.: NA 3-0774

Prasideda didžioji labdaros rinkliava

Rugsėjo 27 dieną Chicagoje ir visuose priemiesčiuose prasidėjo šiomėtinė metropolinė labdaros rinkliava (Metropolitan Crusade of Mercy), kurioje / užplanuota surinkti \$22,750,000 lėšų. Rinkliavos savanoriškam darbui yra įjungta 65,000 bendradarbių. Aukų gavimo sąrašą įtrauktą 35,000 biznio firmų ir 1,750,000 pavienių asmenų, iš kurių aukų bus paimtos pačios darbovietės. Priemiesčiuose aukas rankios 71 vietinių miesto dalių bendruomenių savanoriai. Surinktos aukos numatytos paskirstyti: Chicago bendruomenės fondai (Community Fund) \$14,400,180, Raudonajam Kryžiui \$3,500,100; priemiesčių bendruomenių 71 vietiniam \$2,771,220 ir tt.

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas

NUTEKĖJIMO VAMZDŽIAI

IR RINOS

Patyrusių specialistų nauji ir talysmų darbai įvairūs stogai ir kaminais. Dažymas iš lauko pusės.

A. ABALL ROOFING

Įkurta prieš 50 metų

Skambinkit

LA 1-6047 arba RO 2-8778

Pilnai aprausta, darbas garantuotas. Įkainavimas veltui, kreipkitės bet kada.

HEATING CONTRACTOR

Irengiu naujus ir perstatu senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning / naujus ir senus namus, irengiu vandens boilerius ir stogų rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apkačiavimai nemokamai. Turiu leidimus dirbti mieste ir užmiestyje.

Domas Zukauskas
HEATING & SHEET METAL
4444 So. Western Ave., Chicago 9, Ill.
Tel.: VI 7-3447

A. ABALL ROOFING

Įkurta prieš 50 metų.

VISOKIUS STOGUS, rinas ir nutekamuosius vamzdžius sutaisome arba naujus įdedame.
KAMINUS išVALOME ir pašaisome. Nudėzome namus iš lauko ir atliekame "tuckpointing" darbus. Esame aprausti, visais darbas garantuotas.

Skambinkit

LA 1-6047 arba RO 2-8778

Įkainavimas veltui, kreipkitės bet kada

REMODELING CONTRACTOR

Taisau senus stogus ir uždėu naujus. Taisau senus kaminius ir pastatau naujus. Taisau duris, langus, vartus ir atlieku visokių vidaus ir lauko darbus. Darbas garantuotas ir apraustas. Skambinti tarp 6—7 val. rytė arba nuo 3 iki vidurnakčio. LA 3-9561.
PIUS SVILNYS
3237 So. LITUANICA AVE.

STATOME NAUJUS NAMUS, ATLIKAME ĮVAIRIUS PASTATŲ PATAISYMAS

PETRAUSKAS

CONSTRUCTION CO.

PR 8-3792

2523 WEST 69th STREET

APDRAUDŲ AGENTŲRA:

namų, automobilių, gyvybės, sveikatos ir biznio.
Petogius išsimokėjimo sąlygos.

J. BACEVICIUS

6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

S-T-R-E-T-C-H

YOUR DOLLARS

Call: Frank Zapols

3208½ W. 95th St.

GR 6-4339

GA 4-8654

AUTOMOBILES — TRUCKS

Automobilai — Sunkvežimiai

KURIAM GALUI